

بی، کِر انسان هَم سه شو و سه رو مِنه دل زمین ایویسه. ^{۴۱} مردم نینوا مِنه روز داوری بی ای نسل زنده ایابون و محکومشون ایکنن، سی پِکه اونگل و خاطر موعظه یونس توبه کِردن، ایسه کسی گوئر و یونس وِیچنه. ^{۴۲} ملکه جنوب مِنه روز داوری بی ای نسل زنده ایابو و محکومشون ایکنه، سی پِکه و و او سر دنیا اومه تا حکمت سلیمون بشنفه، ایسه کسی گوئر و سلیمون وِیچنه.

وَرگشتنِ روح ناپاک

^{۴۳} «وختی که روح ناپاک و کسی ایدرا، و جایل خشک و بی او ایره تا چی سی استراحت بجوره، اما نیجوره. ^{۴۴} پِ بی خِش ایگ "و حونه ای که وش دراومه، اییرگردم." و وختی ایرسه وچه و حونه نه خالی و رفته و مرتب ایبینه، ^{۴۵} اوسه ایره و هف روح بتَر خسه هم ایاره و همشون ایرن مِش و وچه جا ایکنن. پِ، عاقبت او آیم بتَر اولش ایابو. عاقبت ای نسل شرور هم همیطور ایابو.»

دی و گکایلِ عیسی

^{۴۶} مِنه همو حال که عیسی بی مردم گپ ایره، دی و گکایلش وِیسیه بیین ودر و ایخواسین باش گپ بزین. ^{۴۷} پِ کسی وش خور دا که: «دی و گکایلش وِیسیه ودر و ایخوان بات گپ بزین.» ^{۴۸} عیسی جواب دا: «دی م کیه؟ و گکایلم چه گسلی ین؟» ^{۴۹} اوسه بی دسش و طرف شاگردلش اشاره که و گت: «اینگلن دی و گکایلم! ^{۵۰} سی پِکه هرکه اراده بومه که مِنه آسمونه و جا بیاره، گکا و دیه و دی مِنه.»

۱۳

مئل برزگر

^۱ همو روز، عیسی و حونه اومه ودر و نشس هیبی دریاچه. ^۲ اما طوری جمعیت زیادی دورشه گرتن که سوار قایقی وابی و نشس مِش، در حالی که مردم همه مِنه خشکی وِیسیه بیین. ^۳ اوسه عیسی چییل زیادی بی مثل سیشون تعریف که. و گت: «یه رو برزگری سی تیم داین رت ودر. ^۴ وختی تیم ایدا، یه پاره ای اُفتا مِنه ره و پَرندیل اومن و اونگله خردن. ^۵ یه پاره ای و تیمل اُفتا و زمین بردلی دون که خک زیادی نیاشت؛ پِ زی سوز وابی، سی پِکه خکش گم بی. ^۶ اما وختی اُفتو ره، سُختن و سی پِکه ریشه نیاشین خُشک و ابیین. ^۷ یه پاره ای اُفتا ملی خارل. خارل سوز که و اونگله خفه که. ^۸ اما باقی تیمل اُفتا و

زمین خوب و ثمر آورد: په پاره ای صد برابر، په پاره ای شص برابر و په پاره ای سی برابر. ^۹ هرکه گوش شنوا داره، بشنّفه.»

^{۱۰} اوبسه شاگردل او من طی عیسی، پُرسیین: «سیچه بی ای مردم بی مَثَل گپ ایزنی؟» ^{۱۱} عیسی و شون جواب دا: «فَمَسَن رَا زَلِ پادشایی آسمون و ایشا دایه و ابییه، اَمَا و اونگل دایه نو ابییه. ^{۱۲} سی پکه و و که داره، بیشتر دایه ایابو تا زیادتر داشته بو، و و که نیاره، هَمَوَم که داره و ش اِسِيَه ایابو. ^{۱۳} و ای خاطر بی اونگل بی مَثَل گپ ایزنم، سی پکه: «سِل اِیْکِن، اَمَا نِیْبِن؛

ایشنّفن، اَمَا گوش نیگرن و هَم نیفمن.

^{۱۴} و راسی نبوت اِشعیای پیغمبر در مورد اونگل و حقیقت ایزسه که ایگ:

«و راسی و گوش ختون ایشنّفیت، اَمَا و تَه نیفمیت؛

و راسی بی تییه ختون ایبِنیت، اَمَا و تَه درک نیکنیت.

^{۱۵} سی پکه دل ای قوم سخت و ابییه،

گوشلشون سنگین و ابییه،

و تییل خسونه بسنه،

تا نکینه بی تییلشون بینن،

و بی گوشلشون بشنّفن

و مینه دل خسون بّفمن

و و طرف م و رگردن و م شفاشون بییم.»

^{۱۶} اَمَا خَش و حال تییل ایشا که ایبِن و گوشل ایشا که ایشنّفن. ^{۱۷} و راسی، و ایشا ایگم، خیلی و پیغمبرل و صالحل اَرزو داشتن آنچه نه ایشا ایبِنیت، بینن و ندیین، و آنچه نه ایشا ایشنّفیت، بشنّفن و نشنّفن.

^{۱۸} «پ ایشا معنی مَثَل بَرزگَر بشنّفیت: ^{۱۹} وختی کسی کلام پادشایی آسمونه ایشنّفه اَمَا و تَه نیفمه، او شریر ایا و آنچه نه که مینه دلش کاشته و ابییه، ایزه. په هَمو تیمی یه که اَفتا مینه ره. ^{۲۰} و اَمَا تیمی که اَفتا و زمین بردلی دون کسی یه که کلامه ایشنّفه و زی و تَه بی شایی قبول ایکنه، ^{۲۱} اَمَا سی پکه مینه خَش ریشه نیاره، تَنّا پچی طاقت ایاره. وختی و خاطر کلام، سختی یا آزاری و ش ایزسه، زی ایمونشَه و دَس اییه. ^{۲۲} تیمی که اَفتا ملی خارل، کسی یه که کلامه ایشنّفه، اَمَا هول و حراسل ای دنیا و عشق مال و ثروت، او کلامه مینه او ایم خَفه ایکنه و و تَه و ثمر نیرسه. ^{۲۳} اَمَا تیمی که مینه زمین خوب کاشته و ابی کسی یه که کلامه ایشنّفه و و تَه ایفمه و و بار ایشینه، صد، شص یا سی برابر ثمر ایاره.»

مَثَلِ عَافِلِ هَرز

^{۲۴} عیسی مَثَلِ دَبِیْه ای هم سیشون اُورد و گُت: «پادشاییِ آسمون می مردی یه که مِنه زمینِ خُش تیمِ خوب پاشی. ^{۲۵} اَمّا وختی که تَموم کارگَرلِش و خو بیین، دشمنِش اومه و مِلی گندم، علفِ هرز کاشت و رَت. ^{۲۶} وختی گندم سوز و ابی و خوشه که، علفِ هرز هم باش اومه بالا. ^{۲۷} غلاملِ صاحبِ حونه رَتین طیش و گُتین: "آقا، مَه تِ تیمِ خوب مِنه زَمینِت نکاشتی؟ پِ علفِ هرز و کوچه اومه؟" ^{۲۸} صاحبِ زمینِ مِنه جواب گُت: " یه کارِ دشمنه. غلاملِ و ش پُرسیین: "مه ایخی بریم و جَمشون کنیم؟" ^{۲۹} صاحبِ زمینِ گُت: "نه! آر بِخیت عَافِلِ هَرز جَم کِنیت، ممکِنه گندمه هم باشون و ریشه دَراریت. ^{۳۰} بلیت هر دِشون بی یک تا فصلِ بریین رشت کِنین. مِنه او زمون و دِروگَرلِ ایگم که اولِ عَافِلِ هَرز جَم کِنین و دَسه کِنین تا سوزنایه و ابو، اوسه گندمله جَم کِنین، و امبارِ م بیارن."»

مَثَلِ دونه خردل و مَثَلِ خمیرمایه

^{۳۱} عیسی سی اونگل مَثَلِی دَ اُورد و گُت: «پادشاییِ آسمون می دونه خردلی یه که کسی ونه وگُرَت و مِنه زمینِش کاشت. ^{۳۲} بی یکه دونه خردل و تَموم دونه یلِ کچلوتره، اَمّا وختی سوز ایابو و تَموم گیایِلِ باغِ گپوتر ایابو، و داری ایابو، طوری که پَرندیلِ آسمون ایان، مِنه کِلغِه یِلش چالِ ایکنین.»

^{۳۳} اوسه سیشون مَثَلِی دَ اُورد و گُت: «پادشاییِ آسمون می خمیرمایه ای یه که زنی وگُرَت و بی سه گنی آردِ گپو قاطی که تا تَموم خمیر وراومه.»

^{۳۴} عیسی تَموم ای چپیلَه بی مَثَلِ سی مردم گُت و بدون مَثَلِ و شون هیچ نَگُت. ^{۳۵} یه و ابی تا کلامِ پیغمبر و آنجوم برسه که گُته بی:

«دهونِ خمه بی مَثَلِ واز ایکنم،
و آنچه نه که و شروعِ دنیا پَنون مَنده، اعلامِ ایکنم.»

معنی مَثَلِ عَافِلِ هَرز

^{۳۶} اوسه عیسی جمعیتَه نَها و رَت مِنه حونه. او موقعِ شاگردلِش او مَن طیش و گُتین: «معنیِ مَثَلِ عَافِلِ هَرز زَمینه سیمون بگ.» ^{۳۷} عیسی مِنه جواب گُت: «کسی که تیمِ خوب مِنه زمینِ ایکاره، کِر انسانه. ^{۳۸} زَمین، ای دنیایه؛ و تیمِ خوب، اولادلِ پادشاییِ آسمونین. عَافِلِ هَرز، اولادلِ او شَریرن؛ ^{۳۹} و دشمنی که اونگله ایکاره، اِبلیسه. فصلِ بریین، آخِر ای دنیایه؛ و دِروگَرلِ، فرشته یِلن. ^{۴۰} هموطور که عَافِلِ هَرز جَم ایکنین و مِنه تَش ایسوزنن، مِنه آخِر ای دنیا هم

هَمی کارَ ایکنین. ^{۴۱} کِر انسان فرشته یَلِ خَشَه بَسی ایکنه و اونگل هر چی نه که باعثِ گنا ایابو و هم تموم بدکارلَه و پادشایی و جَم ایکنین ^{۴۲} و ورشون ایین مینه کوره تَش، چی که گریوه و دندون و دندون ساوناین هسی. ^{۴۳} اوسه صالحل مینه پادشایی بو آسمونی خَشون، می آفتو برچ ایرنن. هرکه گوش شنوا داره، بشنِفِه.

مَثَل گنج پنون

^{۴۴} «پادشایی آسمون می گنجی یه پنون مینه دل زمین که کسی ونه ایجوره، اوسه دباره پنونش ایکنه و خوشحالی ایره و آنچه داره، ایفروشه و او زمینه ایسونه.

مَثَل مروارید

^{۴۵} همیطور پادشایی آسمون می تاجری یه که و دین مُروادیل گرون قیمته. ^{۴۶} پ وختی مروارید مهلی باارزشی ایجوره، ایره و آنچه داره، ایفروشه و او مروارید ایسونه.»

مَثَل تور ماهیگیری

^{۴۷} «و هم پادشایی آسمون می توری یه که وردایه ایابو و دریا و همه طور ماهی ایفته منش. ^{۴۸} موقی که تور پر ایابو و ماهی، ونه ایگش و خشکی. اوسه ایشین و خوبله جَم ایکنین مینه سلَه، اما بدله وراپین اوبال. ^{۴۹} مینه آخر ای دنیا هم همیطور ایابو. فرشته یل ایان و شرورله و ملی صالحل ایگش و در ^{۵۰} و اونگله وراپین مینه کوره تَش، چی که گریوه و دندون و دندون ساوناین هسی.»

^{۵۱} اوسه و شون گت: «تموم ای چی یله فمیسیت؟» شاگردل جواب دان: «یله!» ^{۵۲} عیسی فرمایش که: «پ، هر معلم تورات که درمورد پادشایی آسمون تعلیم گرتنه بو، می صاحبونه ای یه که و خزینه خُش چیلل نو و گنه ایاره ودر.»

بی ایمونی مردم ناصره

^{۵۳} وختی عیسی ای متلله و آخر رسند، و وچه رت ^{۵۴} و اومه و شهر خُش و مینه کنیسه یل مردمه تعلیم ایدا. مردم حیرت زیه ایپرسیین: «ای مرد ایطور حکمت و قدرت انجوم معجزه یله و کوچه و دس آوردِه؟ ^{۵۵} مه و کِر او نجار نی؟ مه نوم دیش مریم نی؟ مه یعقوب و یوسف و شمعون و یهودا نه گکایلین؟

٥٦ مَه تَموم دَدِيلِش مِلامون زَندي نِيكِنين؟ پَ اَي چِيئَلَه وَ كوچَه ياي گِرْتَه؟»
 ٥٧ پَ سَخْت وَ شون بَرَحَه. اَمّا عيسِي وَ شون گُت: «پيغمبر هِيچ جاي حَرمت
 ني غَيْر مِنه شَهَر وَ حونَه خُش!»^{٥٨} وَ وَچَه وَ خَاطِر بي ايموني اونگل،
 معجزه يِل زيادي نَكِه.

١٤

قتل يحيى تعميد دهندَه

١ مِنه او زمون آوازَه عيسِي رَسي وَ گوش هيروديس حاكم،^٢ وَ زَرَدَسَلِش
 گُت: «په يحيى تعميد دهندَه يَه كه وَ مُردِل زنده و اببيه وَ هَمي خَاطِرَه كه
 قُدْرَتِل اَنجوم معجزَه وَ شَ ظاهر اياو.»

٣ سي پِكِه هيروديس وَ خَاطِر هيروديا كه نَهاتَر زَن گِگاش فيليپس بي، يحيى
 نَه گِرْتَه بي وَ وِرش دايَه بي مِنه زندان. ^٤ سي پِكِه يحيى وَ شَ اِيگُت: «اي زن
 وَت حلال ني.»^٥ هيروديس اِيخواس يحيى نَه بَكشِه، اَمّا وَ مردم رَأش ايرت،
 سي پِكِه مردم يحيى نَه په پيغمبر دونيسن.

٦ اَمّا وختي روز جشن تولد هيروديس رَسي، دويِر هيروديا مِنه مجلس
 وَ رِبازي وَ طوري دل هيروديس شاي كه ^٧ كه قسم خَه هر چه بِخوا وَ شَ بييه.
^٨ دويِر هم وَ تحريك ديش گُت: «سر يحيى تعميد دهندَه نَه هَم ويچَه مِنه مَجْمَه
 اي وَ مِ بييه.»^٩ پادشاه ناراحت و ابي، اَمّا سي قَسَمي كه خَرَدَه بي وَ وَ احترام
 مِموتلِش دستور دا كه وَ او دويِر دايَه و ابو. ^{١٠} وَ گِستلي نَه بسي كه، سر يحيى
 نَه مِنه زندان وَ بِيئِش جيا كِردين ^{١١} وَ وَنَه مِنه مَجْمَه اي اُوردين وَ دان وَ دويِر وَ
 وَ هَم وَنَه بُرد طي ديش. ^{١٢} شاگردل يحيى اومَن وَ جنازه وَ نَه بُرين وَ كِردين
 زر گِل وَ اوسه رَتين وَ عيسِي خَوَر دان.

غذا داين وَ پنج هزار نفر

١٣ وختي عيسِي پِنَه اِشْفنت، وَ قايق سوار و ابي، وَ وَچَه وَ جِي خَلْفَتِي رَت.
 اَمّا مردم باخَوَر و اببين وَ شَهَر لِشون پي پياده وَ دينش رُونَه و اببين. ^{١٤} وختي
 عيسِي وَ قايق پياده و ابي، جمعيت زيادي نَه دي وَ دِلِش وَ حالِشون سَخْت، وَ
 مَرِيضَلِشونَه شفا دا.

١٥ تَنگ پَسِين، شاگردل اومَن طيش وَ گُتن: «ويچَه جِي ديراُفتاده يَه، وَ
 ديراوخت هَم هسي. مَرِدْمَه رُونَه كُ تا بَرَن وَ آبايي يِل دوربال وَ سي خَشون
 غذا بسوين.»^{١٦} اَمّا عيسِي وَ شون گُت: «لازم ني مردم بَرَن. ايشا خَتون وَ شون
 غذا بيبيت.»^{١٧} شاگردل گُتن: «ويچَه جِي غير پنج نون وَ دِ ماهي نيَاريم.»

۱۸ عیسی گُت: «اونگله بیاریت طیم.» ۱۹ اوسه و مردم فرمایش که تا ری سوزه یل بشینن. اوسه پنج نون و د ماهی نه وگرت و و آسمون سیل که و برکت دا. اوسه نونله تکه تکه که، دا و شاگردل و اونگل هم دان و مردم. ۲۰ همه خردن و سیر و ابیین و و خردیل باقی مُنده، دوازَه سله پُر جم کَرین. ۲۱ عده گسلی که خردن، به غیر زن بچه یل، پنج هزار مرد بی.

رَه رَتْنِ عِیْسِی وَ رِی اُو

۲۲ عیسی فوراً شاگردله واداشت تا مینه همو حالی که و مردمه مرخص ایکه، سوار قایق و ابون و نهی عیسی برن و اولت دریاچه. ۲۳ عیسی بعد مرخص کَرْدن مردم، خُش رت و گو تا و تنایی دعا کینه. وختی که شو و ابی عیسی مینه گو تنای بی. ۲۴ مینه ای موقع، قایق و خشکی مهلی دیر و ابینه بی و گرفتار کِلوفنایل بی، سی پکه بای، خلاف حرکت قایق اییومه. ۲۵ نزنِگه ساعت چار صُب، عیسی در حالی که و ری او قیم ایزه رت و طرفشون. ۲۶ وختی شاگردل و نه در حال رَه رَتْنِ رِی اُو دبیین، زله تَرَک و ابیین و قیره زن، گُتِن: «په روجه». ۲۷ اما عیسی فوراً و شون گُت: «دِلتون قرص بو. مَنم، زَلتون مره!» ۲۸ پطرس جواب دا: «آقا، آر ختی، و م دستور بییه تا م هم ری او پیام طیت.» ۲۹ عیسی گُت: «بیوا!» اوسه پطرس و قایق اومه و در و ری او و طرف عیسی اُفتا و ره. ۳۰ اما وختی تیفونه دی، وحشت که و در حالی که مینه او غرق ایابی، قیره ره: «آقا، نجاتم بییه!» ۳۱ عیسی فوراً دَسِشه یراز که و و نه گُرت و گُت: «ای کم ایمون، سیچه شک کردی؟» ۳۲ وختی او من مینه قایق، بای خوسی. ۳۳ گسلی که مینه قایق ببین، عیسی نه سجده کَرین و گُتِن: «و راسی که ت کِر خدایی!»

شَفِی مَرِیضَل مِیْنِه جِنِیسَارَت

۳۴ پ وختی و په خشکی د رَسیین، مینه منطقه جنیسارت پیاده و ابیین. ۳۵ مردمون و چه عیسی نه اشناختن و گسلی نه بسی کَرین و تمومی او منطقه یل، و مریضله اُورْدن طی عیسی. ۳۶ اونگل و عیسی تمنا ای کَرین اجازه بییه تا فقط و گوشه قَباش دَس بَرِن، و هر که دَس ایزه، شفا ایگرت.

دِل اَیْم باید پاک بو

۱ اوسه عده ای و عالِم فرقه فریسی و معلم تورات و اورشلیم او من طی

عیسی و گُتین: ^۲ «سیچِه شاگردِلت آداب و رسوم شیخَله اینن زر پا؟ اونگل دَسَلشونَه نِهی غذا خَرَدَن نیشورن!» ^۳ عیسی مِنه جواب گُت: «سیچِه ایشا سی حفظ آداب و رسوم ختون، حکم خدا نَه اینیت زر پا؟ ^۴ سی یکه خدا فرمایش کرده: "دی بو ختَه احترام کُ و دَسِشونَه بَگِه" و همیطور "هرکه و دی بوش دِشمون بییه، باید کشته و ابو." ^۵ اما ایشا ایگیت آر کسی و دی بوش بَگ: "هر کِمکی که ایابی و ایشا بَکُم، وقف خدا ایابو" ^۶ و ای ترتیب، دَ و ش واجب نی بوشَه احترام کِنه و دَسِشَه بَگره. ایطوری ایشا سی حفظ آداب و رسوم ختون کلام خدا نَه باطل ایکنیت. ^۷ ایشا ای ریاکارل! اِشعیای پیغمبر درمورد ایشا چه خوب گُتِه، اوسه که گُت:

^۸ «ای قوم بی لویلشون مِنه حرمت ایکنین،

اما دِلشون و م دیره.

^۹ اونگل بی فیده مِنه عبادت ایکنین،

و تعلیمشون چیی غیر حُکمَل بشری نی.»

^{۱۰} اوسه عیسی او جماعتَه طی خُش خواس و گُت: «و م گوش کنیت و بَقمیت. ^{۱۱} ایم بی او چیی که ایخره نجس نیابو، بلکم آنچه و دِهونیش ایا ودر، ونه که ایمه نجس ایکنه.» ^{۱۲} اوسه شاگردل او من طیش و گُتین: «دونی که ای گپ تو سخت و عالِمَل فرقه فریسی بر خَرده؟ ^{۱۳} عیسی و شون جواب دا: «هر رُخمه ای که بو آسمونی م نکاشته بو، و ریشه کنده ایابو. ^{۱۴} اونگله و حال خشون بلیت. اونگل رانمایلی کورن. هر وخت کوری گلاک کور د نَه بگشیه، هر دتاشون مِنه چه ایفتن.» ^{۱۵} اما پطرس گُت: «معنی ای مَنَله سیمون بَگ.» ^{۱۶} عیسی جواب دا: «مَه ایشا هم هنی نیقمیت؟ ^{۱۷} مَه نُونیت که هر چه و دِهون داخل ایابو، ایره مِنه گُم و اوسه دفع ایابو؟ ^{۱۸} اما آنچه و دِهون ایا ودر، و دل سرچشمه ایگره، و په او چیی یه که ایمه نجس ایکنه. ^{۱۹} سی یکه فکرل گند، قتل، زنا، بی عفتی، دزی، شهادتِ درو و تهمت و دِل سرچشمه ایگره. ^{۲۰} اینگله که ایمه نجس ایکنه، نَه غذا خَرَدَن بی دَسَل نَسسه!»

ایمون زین غیریهودی

^{۲۱} عیسی و وُچه زه ودر و رت و منطقه صور و صیدون. ^{۲۲} په رو زنی کنعانی و اهالی وُچه، اومه طیش و درحالی که قیره ایزه، گُت: «ای آقا، ای کر داوود، و م رحم کُ! دویزم سخت دیوزیه و ابییه.» ^{۲۳} اما عیسی هیچ جوابی ندا، تا یکه شاگردل او من چلو و و عیسی خواهش کِردن و گُتین: «و نَه مرخص کُ، سی یکه بی قیره زین و دین ایما ایایه.» ^{۲۴} عیسی مِنه جواب

گُت: «مِ تَنَا سِی مِشَلِ وَلَا وَا بِیْبِیْهُ قَوْمِ اسْرَائِیلِ بَسِی وَا بِیْبِیْمِه.»^{۲۵} اَمَّا او زَن اوْمَه وِ چَلو عِیْسِی زَوْنِی زَه وِ گُت: «ای آقا، وَ مِ کِمَکِ کُ!»^{۲۶} عِیْسِی مِیْنِه جَوَابِ او زَن گُت: «رَوَا نِی کِه نون اولادله بسونی وُ ورش بیی طی سَگَل.»^{۲۷} او زَن گُت: «دِرسِه، ای آقا، اَمَّا سَگَلِ هَم وَ خُرْدِه یَلِ غِذَا کِه وَ سَفْرَه صَاحِبِشون اِیْبِیْتَه، اِیْحَرَن!»^{۲۸} اوسِه عِیْسِی وَ او زَن گُت: «ای زن، اِیْمون تِ عَظِیْمِه! هَموَطور کِه اِیْحِی سِیْتِ وَا بُو!» مِیْنِه هَمو دَقَه دَوِیْرش شِفا کِرْت.

غِذَا دَا یِنِ وَ چَارِ هِزَارِ نَفَرِ

^{۲۹} عِیْسِی وَ وُچِه حَرِکَتِ کِه وَ هِیْبِی دِرِیَاچَه جَلِیلِ اَفْتَا وَ رَه، رَسِی وَ تَلِی وَ سَرِ او تَلِ نِشَس. ^{۳۰} جَمْعِیْتِ زِیَادِی اومَن طِیْشِ وَ بِی خِشون شَلَلِ وُ کورَلِ وُ فَلَجَلِ وُ کَنگَلِ وُ مَرِیضَلِ دَنَه اُورِدِن چَلو پی عِیْسِی نَهان وَ عِیْسِی اَوْنِگَلَه شِفا دا. ^{۳۱} مَرْدَمِ وَخْتِ دِیْبِنِ کِه کَنگَلِ گِبِ اِیْرِنِ، فَلَجَلِ سَالَمِ اِیَابون، شَلَلِ رَه اِیْرِنِ وَ تِیْبِیْهُ کورَلِ بَرِ اِیَابو، حِیْرَتِ زِیَه وَا بِیْبِیْنِ وَ خُدِی اسْرَائِیلِ سَتَا یِشِ کِرِدِن.

^{۳۲} عِیْسِی شَاگَرْدَلِ خِشَنَه صِیَا کِه وَ گُت: «یَلْمِ وَ حَالِ اِی مَرْدَمِ اِیْسوزَه، سِی پِکِه اِلَانِ سَه روزه کِه بِی مِیْنِ وَ چِیْبِی سِی خَرْدِن نِیَارِن. نِیخوامِ اَوْنِگَلَه گُسنَه رُوْنَه کِئِم، نَکِنَه مِیْنِه قَدِ رَه وَ پَا دَرَان.»^{۳۳} شَاگَرْدَلِشِ گُئِن: «مِیْنِه اِی بِیَابون وَ کَوِچَه اِیْتِرِیْمِ اِیْقَه نون سِی سِیْرِ کِرِدِن اِی جَمْعِیْتِ اَمَا یَه کِنِیْم؟»^{۳۴} عِیْسِی پُرْسِی: «چِنِ نون دَارِیْت؟» گُئِن: «هَفِ نون وَ چِنْتَا مَاهِی کِچَلو.»^{۳۵} عِیْسِی وَ مَرْدَمِ فَرْمَا یِشِ کِه تَا بِشِیْنِنِ رِی زَمِیْنِ.^{۳۶} اوسِه هَفِ نون وَ چِنِ مَاهِی نَه وَ کِرْتِ وَ بَعْدِ شَاکَرگِزَارِی، اَوْنِگَلَه تِگَه تِگَه کِه، دا وَ شَاگَرْدَلِشِ وَ اَوْنِگَلِ هَم دَانِ وَ او جَمَاعَتِ.^{۳۷} هَمَه خَرِدِنِ وَ سِیْرِ وَا بِیْبِیْنِ وَ شَاگَرْدَلِ هَفِ زَنْبِیلِ هَم وَ خُرْدِه یَلِ بَاقِی مُنْدَه پُرِ کِرِدِن.^{۳۸} عِدَه گَسَلِی کِه غِذَا خَرِدِنِ، غِیْرِ زَن بَجَه یَلِ، چَارِ هِزَارِ مَرْدِ بِی.^{۳۹} بَعْدِ پِه کِه عِیْسِی مَرْدِمَه مَرخَصِ کِه، سُوَارِ قَا یِقِ وَا بِی وَ رَتِ وَ مَنطَقَه مَجْدَانِ.

۱۶

دِرْخَوَاسِ نِشونَه اِی اَسْمونِی

^۱ عَالِمَلِ فَرَقَه فَرِیْسِی وَ عَالِمَلِ فَرَقَه صَدُوْقِی اومَن طی عِیْسِی تَا وَ نَه اَمْتَحَانِ کِیْنِ. وَ اِی خَا طَرِ وَ شِ خَوَاسِیْنِ تَا نِشونَه اِی اَسْمونِی وَ شونِ نِشونِ بِیْبِیْه.^۲ عِیْسِی مِیْنِه جَوَابِ اَوْنِگَلِ فَرْمَا یِشِ کِه: «تَنگِ پَسِیْنِ، اِیْگِیْتِ "هوا خوبِ اِیَابو، سِی پِکِه اَسْمونِ سُرْخِه،" وِ گُگونِ اِیْگِیْتِ "اَمرو هوا خَرَابِ اِیَابو، سِی پِکِه اَسْمونِ سُرْخِ وَ کِرْتِه یَه." اِیْشا خُوبِ اِیْتِرِیْتِ نِشونَه یَلِ اَسْمونَه تَعْبِیْرِ کِنِیْتِ، اَمَّا نِیْتِرِیْتِ

نِشونِه یَلِ زَمونْلَه تعبیرِ کِنیت؟^۴ ای نسلِ شرارتِ پیشه و زناکارِ نِشونه ای ایخوان، اَمّا نِشونه ای وَشون دایه نیابو غیرِ نِشونه یونسِ پیغمبر. « پَ اونگله ول که و وَ رَه خُش رَت.

خمیرمایه عالِمَل فرقه فریسی و صدوقی

° شاگردلِ وختی رَتِن اولتِ دریاچه، وَ حوششون رَت بیِ خِشون نون وَگَرِن. ۶ عیسی وَشون گُت: « حَواستون بو وَ خمیر مایه عالِمَل فرقه فریسی و صدوقی دیری کِنیت. »^۷ اونگل مابینِ خِشون بحثِ ایگردِن، ایگُتِن: « بیِ خِمون نون ناوردیمه. »^۸ عیسی یَنه فَمَس وُ وَشون گُت: « ای کم ایمولل، سیچه درموردِ په که نون نیاریت بیِ یک بحثِ ایکنیت؟^۹ مَه هَنی نیفمیت؟ مَه وَ حوشتون نیا او پنج نون وُ پنج هزار نفر و چِن سلَه خُرده نونَه که جَم کردیت؟^{۱۰} یا او هَف نون وُ چار هزار نفر و چِن سلَه خُرده نونَه که جَم کردیت؟^{۱۱} پَ سیچه نیفمیت که باتون درموردِ نون گُپ نَزَم؟ بلکم گُتُم که وَ خمیر مایه عالِمَل فریسی و صدوقی دیری کِنیت. »^{۱۲} اوسه شاگردلِ فَمَسِن که وَشون درموردِ تعلیمِ عالِمَل فریسی و صدوقی هشتار دایه، نَه درموردِ خمیر مایه نون.

اعترافِ پطرسِ درموردِ عیسی

۱۳ وختی عیسی رسی وَ منطقه قیصریه فیلیپی، وَ شاگردلِش پُرسی: « وَ نظرِ مردم، کِر انسان کیه؟ »^{۱۴} اونگل جواب دان: « په پاره ای ایگنِ یحییِ تعمید دهنده یه. په پاره ای دَ ایگنِ ایلیای پیغمبره، و عده ای هم ایگنِ ارمیای پیغمبر یا یکی وَ پیغمبرله. »^{۱۵} عیسی وَشون پرسی: « ایشا چه ایگیت؟ وَ نظرِ ایشا مِ کییم؟ »^{۱۶} شمعون پطرس جواب دا: « تِ مسیحِ موعودی، کِر خدی زنده! »^{۱۷} عیسی گُت: « حَش وَ حالِ تو، ای شمعون، کِر یونا! سی یکه ای حقیقتَه جسم وُ خین وَت آشکار نَکه، بلکم بُو مِ که مِنه آسمونه وَته آشکار که. »^{۱۸} مِ هم وَتِ ایگم، نومِت پطرسِه وَ معنی بَرِد، و مِ وَ ری ای بَرِد، کلیسی خمه بنا ایکنم وَ دروازیلِ جَنم وَش زور وانیبو. ^{۱۹} کلیلِ پادشاییِ آسمونه وَتِ اییم. آنچه ری زمین بویندی، مِنه آسمون بَسه ایابو وَ آنچه ری زمین واز کنی، مِنه آسمون واز ایابو. »^{۲۰} اوسه عیسی وَ شاگردلِش قَدَقِن که وَ هیشگه نَگن وَ مسیحِ موعوده.

پیشگوییِ عیسیِ درموردِ مُردنِ و زنده واییش

۲۱ وَ واپسِ عیسی شروع که وَ آگا کِرَدنِ شاگردلِشِ درموردِ ای حقیقت که لازمه بَره وَ اورشلیم وُ چه وَ شیخَل و کاهنلِ گُپو وَ معلملِ توراتِ مهلی آزار

بینه و کشته و ابو و منه روز سوم زنده و ابو. ^{۲۲} اما پطرس عیسی نه بُرد اوبال و نَهِش که و گُت: «دیر جونت، آقا! خدا نکنه، که و ته ایطور چبی سیت و ابو.» ^{۲۳} عیسی ریشه و رگر دنا، و ش گُت: «دیر و ابو و م، ای شیطون! ت سر ره منی، سی یکه فکرل ت انسانی یه، نه خدایی.»

^{۲۴} اوسه عیسی ری و شاگردلش که و فرمایش که: «آر کسی بخوا منه پیروی کینه، باید و خُش بگذره، صلیب خُشه و گره و دین م بیا. ^{۲۵} سی یکه هرکه بخوا جونشه نجات بییه، و نه و دس اییه؛ اما هرکه و خاطر مو جونشه و دس بییه، و نه دباره ایجوره. ^{۲۶} چه فیده ای سی ایم داره که تمومی دنیا نه و دس بیاره، اما جونشه و دس بییه؟ و یا ایم چه چبی و عوض جونش بییه؟» ^{۲۷} «سی یکه کر انسان منه جلال بوش بی فرشته یلش ایپه و او موقع و هر کس سی کارلش پاداش اییه. ^{۲۸} و راسی، و ایشا ایگم، په پاره ای و کسلی که ویسانه و یچو تا کر انسانه نبینن که منه پادشایی خُش ایا، طوم مرگه مزه نیکین.»

۱۷

تغییر کردن سیمی عیسی

^۱ بعد شیش رو، عیسی، پطرس و یعقوب و یوحنا نه که گکی یعقوب بی و گرت و اونگله بی خُش بُرد و بالی گویی بلند. ^۲ و چه، منه حضور اونگل، سیمی عیسی عوض و ابی: ریش می آفتو برچ ایزه و جومش می نور، سفی و ابیه بی. ^۳ منه ای موقع، موسی پیغمبر و ایلای پیغمبر و ر تیشون ظاهر و ابیین و بی عیسی صبت ایگردن. ^۴ پطرس و عیسی گُت: «ای آقا، و یچه ببین ایما خوبه. آر بخی، سه تا کپر ایسازم، یکی سی تو، یکی سی موسی و یکی هم سی ایلیا.» ^۵ هنی ای گپ سر زون پطرس بی که پدقه اوری نورانی ریشون سایه پس و صیی و اور و گوش رسی که: «بینه کر عزیزم، که و ش مهلی راضیم؛ و ش گوش کنیت!» ^۶ بی اشفتن ای صیا، شاگردل زلشون پکس و بی پوز افتان و زمین. ^۷ اما عیسی نزنک و ابی و دس نها و شون و گُت: «وریسیت و زلتون مره!» ^۸ وختی تییشونه واز گردن، غیر عیسی کسی نه ندیین.

^۹ موقی که و گو اییومن دومن، عیسی و شون فرمایش که: «آنچه دبیت سی کسی تعریف نکیت، تا موقی که کر انسان و مُردیل زنده و ابو.» ^{۱۰} شاگردل و عیسی پُرسیین: «سیچه معلم تورات ایگن اول بایس ایلای پیغمبر بیایه؟» ^{۱۱} عیسی جواب دا: «آلبت که ایلیا ایپه و همه چی نه درس ایکنه. ^{۱۲} اما و

ایشا ایگم که ایلیا اومیه، اما و نه نشناختین و هر آنچه خواسین باش کِردن. و همی صورت کِر انسان هم و دَس اونگل آزار ایبینه.»^{۱۳} اوسه شاگردل قَمَسین که درموردِ یحییِ تعمیددهنده باشون گپ ایزنه.

شَفی کِر دیوزیه

^{۱۴} وختی وَرگشتین طی جماعت، مردی و عیسی نزنک وابی و جلوش زونی زه و گت: ^{۱۵} «ای آقا، و کِرم رحم کُ. و غشی یه و مهلی زجر ایگشیه. بیشتر موقه یل ایفته منه تَش و او.»^{۱۶} و نه اوردُم طی شاگردلت، اما نترسین شَفاش بیین.»^{۱۷} عیسی منه جوابش گت: «ای نسل بی ایمون و منحرف، تا و کی بی ایشا بوم و تحملتون کُنم؟ و نه بیاریت طیم.»^{۱۸} پ عیسی و دیو نهب زه و دیو و کُر دراومه و او کُر، همو دَقه شفا کُرَت.^{۱۹} اوسه شاگردل اومن طی عیسی و منه خَلَفَت و ش پُرسیین: «سیچه ایما نترسیم او دیو دراریم؟»^{۲۰} عیسی و شون جواب دا: «سی یکه ایمونتون گمه. و راسی، و ایشا ایگم، آر ایمونی و کِچلویی دونه خردل داشته بیت، ایتریت و ای کُو بگیت "و ویچه جاوجا و ابو و بره و چه" و جاوجا ایابو و هیچ کاری سیتون غیرممکن نیابو.»^{۲۱} اما ای جنس غیر و روزّه و دعا نیدرا.»

دومین پیشگوی عیسی درموردِ مُردنِ و زنده و ابیین خُش

^{۲۲} موقی که منه جلیل دور یک جم و ابیین، عیسی و شون گت: «کِر انسان و دَس مردم تسلیم ایابو.»^{۲۳} اونگل و نه ایکشین و منه روز سوم زنده ایابو.» شاگردل مهلی غم و بار و ابیین.

مالیاتِ معبدِ خدا

^{۲۴} بعد یکه عیسی و شاگردلش رسیین و شهر کفرناحوم، مأمورلی که مالیاتِ معبدِ خدا نه که دِ یرهم بی جم ایگردن، اومن طی پطرس و گتن: «مه استاد ایشا مالیاتِ معبدِ نییه؟»^{۲۵} پطرس جواب دا: «البته که اییه!» وختی پطرس اومه و حونه، نهی یکه و چی بگو، عیسی و ش گت: «ای شمعون، و نظر تو پادشایل دنیا و چه گسلی باج و خراج ایسونین؟ و اولادلِ خِشون یا و بیگانه یل؟ چه ایگی؟»^{۲۶} پطرس جواب دا: «و بیگانه یل.» عیسی و ش گت: «پ اولادلِ معافن! ^{۲۷} اما سی یکه اونگله نرنجنیم، بره هییی دریاچه و قلابی وربییه. اولین ماهی نه که کُرَتی، دهنشّه واز کُ. سکه ای چار یرهمی ایجوری. باش بهر مو و خته و شون بییه.»

کی وَ هَمَه گوتَره

۱ مینه او موقع، شاگردل اومن طی عیسی و پُرسیین: «چه کسی مینه پادشایی آسمون وَ هَمَه گوتَره؟» ۲ عیسی بَجَه ای نه صیا که و وَ نه نَها مِلی شاگردل. ۳ وَ گُت: «وراسی، وَ ایشا ایگم، تا عوض نَوابیت و می بَجَه یلِ کچلو نَوابیت، وَتَه وَ پادشایی آسمون رَه نیجوریت. ۴ پ، هرکه خَشَه می ای بَجَه کوچک مِزاج کِنه، مینه پادشایی آسمون وَ هَمَه گوتَر ایابو. ۵ و هرکه په بَجَه ایطوری نَه وَ نوم م قبول کِنه، مَنه قبول کِریه.

۶ اَمّا هرکه باعث و ابو یکی وَ ای کچلو یلِ که وَ م ایمون دارن وَ ایمونش بییفته، سیش بَختره که بَرِد آسیو گپویی بوینده وَ ناش، و مینه تَه دریا غرق و ابو! ۷ وای وَ حالِ ای دنیا که بی وسوسه یلش باعثِ گِنا ایابو! اَلَبت که وسوسه یل همیشه هسین، اَمّا وای وَ حالِ کسی که باعثِ وَسوسَه و ابو! ۸ پ آر دَسِت یا پات تَنه ایندازه وَ گِنا، وَتَه قطع کُ وُ وِرش بییه اوبال، سی یکَه سی تِ بَختره که بی دَس پا وَ حیاتِ ابدی رَه بَجوری تا یکَه بی دِ دَس دِ پا وِردایه وابی مینه تَش ابدی. ۹ و آر تییَت تَنه ایندازه وَ گِنا، وَتَه دَرار وُ وِرش بییه اوبال، سی یکَه سی تِ بَختره که بی په تییَه وَ حیاتِ ابدی رَه بَجوری تا یکَه بی دِ تییَه وِردایه وابی مینه تَش جَنم.»

مَثَل مِیش وَ لا و ابییَه

۱۰ «حواستون بو که هیچ کویکی وَ ای کچلو یلَه خوار نَکِنیت، سی یکَه وَ ایشا ایگم که فرشته یلشون مینه آسمون همیشه ری بُوَمَه که مینه آسمونَه، ابیین. ۱۱ سی یکَه کِر انسان اومیه تا وَ لا و ابییَه نَه نجات بییه. ۱۲ چه گمون ایکنیت؟ آر مردی صد میش داشته بو و یکی وَ اونگل وَ لا و ابو، مَه او نود و نه میشه مینه کُو ول نیکنه و نیرَه وَ دین میش وَ لا و ابییَه؟ ۱۳ وراسی، وَ ایشا ایگم، که آر وَتَه بَجوره، سی او په میش بیشتر شای ایابو تا سی او نود و نه میشی که هیچ وخت وَ لا نَوابییه. ۱۴ وَ هَمی ترتیب، اراده بُو ایشا که مینه آسمونَه په نی که حتی یکی وَ ای کچلو یلِ وَ دَس بَرَه.»

رفتار کِردنِ بی کِکی خطاکار

۱۵ «آر ککات وَ تِ گِنا کِنه، بَرَه طِیش و مینه خلفت خطاشه وَش بِگ. آر کِپتَه قبول که، گکاته دِبارَه جُسی پی؛ ۱۶ اَمّا آر قبول نَکه، یکی دِ نفر دِ نَه بی خُت بویر تا "هر گپی بی شهادتِ دو یا سه شاهد ثابت و ابو." ۱۷ آر نَحواس وَ

اونگل هم گوش ببييه، و كليسا بگ، و آر كليسا نه هم قبول نكه، اوسه باش مي اجنبي يا خراجگير رفتار ك. ^{۱۸} وراسي، و ايشا ايگم، هر آنچه ري زمين بويئديت، مينه آسمون بسنه ايابو؛ و هر آنچه ري زمين واز كنيت، مينه آسمون واز ايابو. ^{۱۹} دبارَه و ايشا ايگم كه هر وخت د نفر و ايشا و ري زمين، درمورد هر چيبي كه بخوان بي يك همدل بون، بو م كه مينه آسمونه سيشون آنجوم ابييه. ^{۲۰} سي پكه چبي كه دو يا سه نفر و نوم م جم و ابون، م وچه ملاشون حاضرم.»

مَثَلِ خَادِمِي كِه نَبِيخْشِيه

^{۲۱} اوسه پطرس اومه طي عيسي و پُرسی: «ای آقا، تا چن دَقه آر گكام وم گنا كنه، بايد و نه بويخشم؟ مه تا هف دَقه؟» ^{۲۲} عيسي جواب دا: «وَت ايگم نه هف دَقه، بلکم هفتاد مرتبه، هف دَقه.»

^{۲۳} «و ای صورت، ايابو پادشايي آسمونه و شاهي تشبيه كه كه تصميم گرت حسابشيه بي خدمتكارلش صاف كنه. ^{۲۴} پ وختي شروع و حساب كتاب كه، كسي نه اوريدن طيش كه مبلغ هنگفتي يعني قد بييس سال حقوق په كارگر و شاه بدهكار بي. ^{۲۵} اما سي پكه و نيترس قرضشيه ببييه، اربابش دستور دا و نه بي زن و بچه يل و تمومي دارايش بفروشين و طلبشيه وش بسونين. ^{۲۶} خدمتكار بي زوني اُفتا جلو بي ارباب و بي التماس گت: "وم مهلت ببييه تا تموم قرضمه ببييم." ^{۲۷} ارباب دليش و حالش سوخت و قرض و نه بخشي و آزادش كه. ^{۲۸} اما وختي اي خدمتكار و وچه ايرت ودر، يكي و همكارلشه دي كه صد دينار يعني قد سه ماه حقوق په كارگر وش بدهكار بي. و نه گرت و زور بيتش اورد و گت: "قرضته ببييه!" ^{۲۹} همكارش بي زوني اُفتا جلو پاش و بي التماس گت: "وم مهلت ببييه تا تموم قرضمه ببييم." ^{۳۰} اما و قبول نكه، بلکم رت و و نه وردا مينه زندان تا قرضشيه ببييه. ^{۳۱} موقی كه باقي خدمتكارل اي جريانه ديپين، مهلي ناراحت و اببين و رتين طي اربابشون و تموم ماجرا نه سيش تعريف كرين. ^{۳۲} ارباب، او خدمتكار طي خُش خواس و گت: "اي خدمتكار شرور، مه م و خاطر خواهشيت تموم قرضته تبخشييم؟" ^{۳۳} مه نيپايس همطور كه م وت رحم كردم، ت هم و همكارت رحم ايكردی؟" ^{۳۴} ارباب تش گرت و و نه وردا مينه زندان تا زموني كه تموم قرضشيه ببييه. ^{۳۵} هميطور بو آسموني م هم بي هر كويكي و ايشا هميطور رفتار ايكنه، آر ايشا هم ككي ختونه و دل تبخشييت.»

تعلیم عیسی در مورد طلاق

^۱ موقی که عیسی ای گپله تموم که، و جلیل زه و در و اومه و اولت رو اردن و منطقه یهودیه. ^۲ یکلی جمعیت و دینش رونه و ابیین و عیسی اونگله و وچه شفا دا.

^۳ عالمل فرقه فریسی او من طیش تا امتحانش کین. اونگل پرسین: «مه جایزه که مرد زیشه و هر دلیلی طلاق بییه؟» ^۴ عیسی منه جوابشون گت: «مه منه تورات نخوندینه که آفریننده انسان و اول "اونگله مرد و زن آفری"، و گت "و همی خاطر، مرد و دی بو خُش جیا ایابو، و زیش ایچسبه و او دتا په نن ایابون"؟ ^۵ پ، و په واپس د نه دتاین بلکم په تنن. پ آنچه نه خدا و یک پیوند دا، انسان نبایس جیا کینه.» ^۶ اونگل و عیسی گتین: «پ سیچه موسی امر که مرد و زیش طلاقمه ای بییه و ویش کینه؟» ^۷ عیسی و شون گت: «موسی و خاطر سنگدلی ایشا اجازه دا که زن ختونه طلاق بییت، اما و اول ایطور نبی. ^۸ و ایشا ایگم، هرکه زیشه و هر دلیلی غیر زنا طلاق بییه و زنی د بسونه، زنا کرده.»

^۹ شاگردل و ش گتین: «ار وضع مرد در قبال زیش ایطوره، پ زن نسین بختره!» ^{۱۰} عیسی گت: «همه نیترن ای تعلیمه قبول کین، غیر گسلی که و شون عطا و ابییه بو. ^{۱۱} سی یکه په پاره ای خواجه ین، سی یکه و کم دیشون ایطور و دنیا اومنه؛ په پاره ای د و دس مردم خواجه و ابیینه؛ و په پاره ای هم و خاطر پادشایی آسمون خشون خشوئه خواجه فرض ایکن و زن نیسوزین. هرکه ایتره پنه قبول کینه، بلیت ایکار کینه.»

عیسی و بچه یل

^{۱۲} اوسه مردم بچه یله اوردن طی عیسی تا و شون دس بینه و دعا کینه. شاگردل مردمه نهیب دان. ^{۱۳} اما عیسی و شون گت: «بلیت بچه یل بیان طیم و جلوشونه نگریت، سی یکه پادشایی آسمون این ایطور گسلی یه.» ^{۱۴} پ و شون دس نها و اوسه و وچه رت.

جوون ثروتمند

^{۱۵} په رو مردی اومه طی عیسی و پرسی: «ای استاد، چه کار خوبی کئم تا حیات ابدی داشته بوم؟» ^{۱۶} عیسی و ش گت: «سیچه در مورد کار خوب و م سؤال ایکنی؟ تنها یکی هسی که خوبه. آر ایخی و حیات ابدی زه بجوری، احکام شریعت و جا بیار.» ^{۱۷} او مرد پرسی: «گو احکامه؟» عیسی گت:

«قتل مک، زنا مک، دزی مک، شهادت ږو ميه،^{۱۹} دی بو خته احترام ک،^{۲۰} و هُمسایته می خت محبت ک.»^{۲۰} او مرد مینه جواب عیسی گت: «تموم ای احکامه و جا اوردیمه؛ د چه کم دارم؟»^{۲۱} عیسی جواب دا: «آر ایخی کامل وایی، بزه و آنچه داری بفروش و فقیرل بییه که مینه آسمون سیت گنج ایابو. اوسه بیو و م پیروی ک.»^{۲۲} جَوون وختی پنه اشنفت، مهلی ناراحت وایی و وچه رت، سی پکه دارایی زیادی داشت.

^{۲۳} اوسه عیسی و شاگردلش گت: «وراسی، و ایشا ایگم، داخل و ابیین په آیم دارا و پادشایی آسمون مهلی سخته.^{۲۴} دباره و تون ایگم که رد و ابیین شتر و سیمه سیزن آسونتره تا پکه په آیم دارا و پادشایی خدا داخل و ابو.»^{۲۵} شاگردل بی اشنفتن ای گپ مهلی حیرت زیه و ابیین و پرسیین: «پ کی اینره نجات بچوره؟»^{۲۶} عیسی وشون تیه دخت و گت: «په سی انسان ممکن نی، اما سی خدا همه چی ممکنه.»

^{۲۷} پطرس گت: «سی ک، ایما همه چی نه نهیمه و دین ت اییم. پ چه نصییمون ایابو؟»^{۲۸} عیسی وشون گت: «وراسی، و ایشا ایگم، مینه دنیای جدید، وختی که کر انسان و ری تخت باشکوه خوش بشینه، ایشا هم که م پیروی کردیته، و ری دوازه تخت ایشینیت و دوازه طیفی اسرائیل داوری ایکنیت.^{۲۹} و هرکه و خاطر نوم مو حونه یا گکا یا ديه یا بو یا دی یا اولاد یا املاک خشه ول کرده بو، صد برابر ایچوره و حیات ابدی نه هم و ارث اییره.^{۳۰} اما خیلی یل که اولین آخرین ایابون، و آخرین اولین!

۲۰

حکایت کارگرل تاکستون

^۱ «پادشایی آسمون می ارباب حونه یه که صب زی و حونه رت ودر تا سی تاکستونش چنتا کارگر بیاره.^۲ و بی کارگرل قرار نها که روزی په دینار که او موقع دسمز په روز بی، بابت کار مینه تاکستون و هر گویکی بییه. اوسه اونگله بسی که و تاکستونش.^۳ نزننگ ساعت نه صب دباره رت ودر و عده ای نه دی که مینه میدون شهر بیکار ویسایه بیین.^۴ و اونگل هم گت: "ایشا هم بریت و تاکستونم و آنچه حق ایشانه و تون اییم."^۵ اونگل هم رتن. دباره نزننگ ساعت دوازه و سه بعدظهر رت ودر و همو کار که.^۶ نزننگ ساعت پنج بعدظهر هم رت ودر و دباره چن نفر د نه دی که بیکار ویسایه بیین. وشون پرسى: "سیچه تموم روز ویچه بیکار ویسیته؟"^۷ جواب دان: "سی پکه هیشکه ومون کار ندا." وشون گت: "ایشا هم بریت و تاکستونم و کار کنیت."^۸ تنگ

پَسِين، صاحبِ تَاكْسْتُون وَ مَبَاشِرَش گُت: "كارِگَرَلَه صِيَا كُ، وَ آخِرِي شَرُوع كُ تَا وَ اَوَّلِي، مَرْشَوْنَه بِيِيَه." ^۹ كارِگَرَلِي كه نَزَنگِ سَاعَتِ پَنجِ بَعْدَظَهَرِ اَوَمِيَه بِيِيَن سَرِ كَارِ، هَرِ كُوِيَكِي يَه دِيِنَارِ گِرُتِيَن. ^{۱۰} وختِي نُوْبَتِ وَ كَسَلِي رَسِي كه نِهِي هَمَه اَوَمِيَه بِيِيَن، گَمُونِ كِرِيَدِنِ كه بِيَشْتَرِ بَقِيَه مَزِ اِيگَرِن. اَمَّا هَرِ كُوِيَكِي وَ اَوَنگَلِ هَمِ يَه دِيِنَارِ گِرُتِيَن. ^{۱۱} وختِي مَرْشَوْنَه گِرُتِيَن، شَرُوعِ وَ شَكَايَتِ كِرِيَدِنِ وَ صَاْحَابِ تَاكْسُونِ گُتِيَن: ^{۱۲} "اِيَنگَلِ كه آخِرِ اَوَمَن، تِنَا يَه سَاعَتِ كَارِ كِرِيَدِنِ وَ تِ اَوَنگَلَه بِيِ اِيْمَا كه تَمُومِ رُوزِ زَرِ اَفْتُو دَاغِ زَحْمَتِ كَشِيِيْمَه، بَرَا بَرِ كِرِيَدِي!" ^{۱۳} صَاْحَابِ تَاكْسُونِ رِي كه وَ يَكِي وَ اَوِ كَارِگَرَلِ وَ گُت: "اِي رَفِيْقِ، مِ وَتِ ظَلْمِي نَكِرِيْمَه. مَه قَرَارِ مُونِ يَه دِيِنَارِ نَبِي؟" ^{۱۴} پِ حَقَقَه پَسُونِ وَ بَرَه! مِ يَلِمِ اِيخُوا وَ اِي آخِرِي مِي تِ مَزِ بِيِيْمِ. ^{۱۵} مَه حَقِ نِيَارُمِ بِيِ پِيَلِ حُمِ اُنْجَه اِيخُوا مِ كُنْمِ؟ مَه تِيِيَه دِيِيَنِ دَسِ دِلَوَازِي مَنَه نِيَارِي؟" ^{۱۶} پِ، آخِرِيَنَلِ اَوَّلِيَن اِيَابُونِ وَ اَوَّلِيَنَلِ آخِرِيَن!

سَوَمِيَن پِيَشْگُوِيِي عِيْسِي دَرْمُورِدِ مَرْدَنِ وَ زِنْدَه وَابِيِيَن خُش

^{۱۷} مَوْقِي كه عِيْسِي وَ طَرَفِ اَوْرَشَلِيْمِ اِيْرَتِ، مَنَه رَه، دُوَازَه شَاگَرْدِشَه بُرِدِ اَوْبَالِ وَ وَشُونِ گُت: ^{۱۸} «اِيْسَه اِيْرِيْمِ وَ اَوْرَشَلِيْمِ. وَجَه كِرِ اِنْسَانَه وَ كَاهَنَلِ گِيُوِ وَ مَعْمَلِ تُوْرَاتِ تَسْلِيْمِ اِيَكِيَن. اَوَنگَلِ وَ نَه وَ مَرگِ مَحْكُومِ اِيَكِيَن ^{۱۹} وَ اَبِيِيَن وَ دَسِ غِيْرِيَهوْدِيِ يَلِ تَا مَحْسَرَه وَابُوِ وَ شَلَاقِ بَخْرَه وَ مَصْلُوبِ وَابُوِ. اَمَّا مَنَه رُوزِ سَوْمِ زِنْدَه اِيَابُو.»

دَرخُواسِ دِيِ يَعْقُوبِ وَ يُوْحَنَّا

^{۲۰} اَوْسَه دِيِ كُرَلِ زَبْدِيِ بِيِ دِيْتَا كِرَشِ اَوْمَه طِيِ عِيْسِيِ وَ جَلُوشِ زُونِيِ زَه وَ وَشِ چِيِيِيِ خُواسِ. ^{۲۱} عِيْسِيِ پُرْسِي: «چَه اِيخِي؟» زَنِ وَ عِيْسِيِ گُت: «اَجَازَه بِيِيَه كه اِيِ دِيْتَا كِرُمِ مَنَه پَادِشَابِيِ تُو، يَكِي وَ دَسِ رَاسِ وَ يَكِيْدَه وَ دَسِ چِيْتِ پِشِنِيَن.» ^{۲۲} عِيْسِيِ مَنَه جِوابِ گُت: «اِيْشَا نُونِيْتِ چَه اِيخِيْتِ! مَه اِيْتَرِيْتِ وَ پِيَالَه اِيِ كه وَ هَمِيِ زِيِيِيِ مِ اِيخْرُمِ، بَخْرِيْتِ؟» جِوابِ دَانِ: «بِلَه، اِيْتَرِيْمِ.» ^{۲۳} عِيْسِيِ وَشُونِ گُت: «دِرْسَه، اِيْشَا وَ پِيَالَه مِ اِيخْرِيْتِ، اَمَّا وَ اِيْشَا اِيْگَمِ كه نِشَسَنِ وَ دَسِ رَاسِ وَ چِيْمِ، مَنَه اَخْتِيَارِ مِ نِيِ تَا وَنَه وَ كَسِيِ بُوِيْحَشْمِ. اِيِ جَايْگَا اِيِنِ كَسَلِيِ يَه كه بُومِ سِيْشُونِ اَمَايَه كِرِيَدَه.»

^{۲۴} وختِيِ اَوِ دَه شَاگَرْدِ دِيِيَه وَ اِيِ جَرِيَانِ بَاخُوْرِ وَابِيِيَن، وَ دَسِ اَوِ دِيْتَا گَكَا تَشِ گِرُتِيَن. ^{۲۵} اَمَّا عِيْسِيِ اَوَنگَلَه خُواسِ وَ گُت: «اِيْشَا دُونِيْتِ كه حَاكِمَلِ غِيْرِيَهوْدِيِ يَلِ وَشُونِ اَرَبَابِيِ اِيَكِيَن وَ گِيُوِيْلِشُونِ وَ رِيِ اَوَنگَلِ اَقْتَدَارِ دَارِنِ. ^{۲۶} اَمَّا مَابِيِيَن اِيْشَا اِيْطُورِ نَبُوِ. هَرَكَه اِيخُوا مَابِيِيَن اِيْشَا گِيُوِ بُو، بَايِدِ خَدْمَتْكَارِ اِيْشَا وَابُوِ. ^{۲۷} وَ

هرکه ایخوا مابین ایشا اَوَل بو، باید غلام ایشا و ابو. ^{۲۸} حتی کِر انسان هَم نَبومَه تا خدمتش کِنن، بلکم اومَه تا خدمت کِنه و جونشَه سی خین بَها سی خیلی یَل بییه.»

شَفی دِتا کور

^{۲۹} موقی که عیسی و شاگردلش و اریحا رَن و دَر، عِدَه زیادی و دینش رُونَه و ابیین. ^{۳۰} هببی رَه، دِتا مرد کور نشسه بیین. وختی اشئفتن عیسی و وچه رَی ایابو، قیرَه رَن: «ای آقا، ای کِر داوود، و ایما رحم کُ!» ^{۳۱} جمعیت اونگله نَهبب دان و خواسین که صیا مَکِنن؛ اَمّا اونگل بیشتر قیرَه ایِرَن که: «ای آقا، ای کِر داوود، و ایما رحم کُ!» ^{۳۲} عیسی ویسا و او دِ مرد صیا که و پُرسی: «ایخیت چه سینتون کُمن؟» ^{۳۳} او دِتا کور جواب دان: «ای آقا، ایخیم نیلمون واز و ابو.» ^{۳۴} عیسی دلش و حالشون سُوخت و تیبیلشون دَس نَها و دِرجا تیبیلشون بَر و ابی و دینش رُونَه و ابیین.

۲۱

وارد و ابیین شاهانه عیسی و اورشلیم

^۱ وختی عیسی و شاگردلش و اورشلیم نِزنگ و ابیین و رَسیین و دهات بیت فاجی که پی کُو زیتون بی، عیسی دِتا و شاگردلشَه بسی که، ^۲ و شون فرمایش که: «ببریت و دهاتی که دَم ریتونَه. هَم ی که رتیت مِنه دهات، الاغی نَه که بی کِرش بَسَه یه ایجوریت. اونگله واز کِنیت و بیاریت طیم. ^۳ آر گسی و ایشا گپی رَه، بگیت: "خداوند اونگله لازم داره،" و و زی اونگله بسی ایکنه.» ^۴ بی ای کار پیشگویِی اشعیای پیغمبر و انجوم رسی، که گُته بی:

«و دویِر صَهیون بگیت،

"سی کُ، پادشات

سوار و الاغ و کِرَه الاغ

بی کوچک مزاجی ایا طیت."»

^۵ او دِتا شاگرد رَتین و طبق آنچه که عیسی و شون گُته بی، عمل کِرین. ^۶ اونگل الاغ و کِرشَه اُردین و قَبایلشونَه و شون بَسین و عیسی سوار و ابی. ^۷ یکلّی جمعیت هَم قَبایلشونَه پَن کِرین سَر رَه عیسی و عِدَه ای هَم کِلجَه یَل دارلَه ابیریین، پَن ای کِرین مِنه رَه. ^۸ جمعیتی که نَپی عیسی ایِرَتین و عِدَه ای که و دِنداش اییومن، قیرَه ایِرَن، ایگُتن:

«هوشیعانا و کِر داوود!»

«مبارکِه وّ که وّ نوم خداوند ایایه!»

«هوشیعانا مِنْه عَرشِ بَرین!»

۱۰ وختی عیسی وارد اورشلیم وابی، تموم شهر و شور و شوق اومه. مردم ایپرسیین: «یه کیه؟» ۱۱ و او جماعت جواب ایدان: «یه عیسی پیغمبره، اهل ناصره جلیل!»

عیسی معبدِ خدا نه تمیز ایکنه

۱۲ اوسیه عیسی رت مِنْه صحن معبدِ خدا و کسلی نه که وچه معامله ایگردن، ور دا ودر و تختلِ صرافل و بساطِ کموترفروشله زیرری که ۱۳ و وشون فرمایش که: «مینه کتابلِ مقدس نوشته واییه که، "حونی م حونی دعا خونده ایابو،" اما ایشا ونه "کر رازل" کردیته.»

۱۴ مِنْه معبد، گورل و شلل اومن طیش و عیسی اونگله شفا دا. ۱۵ اما وختی کاهنل گپو و معلمل تورات کارل عجیب عیسی نه دیین و هم اشنفتن که بچه یل مِنْه معبد قیره ایزن و ایگن: «هوشیعانا و کر داوود،» تش گرتن. ۱۶ و عیسی گتن: «ایشیفی اینگل چه ایگن؟» عیسی وشون جواب دا: «بله. مه مِنْه کتابلِ مقدس نخوندینه که،

«"حتی بچه یل و شیرخوارل

و نه حمد و ستایش ایکنن"»

۱۷ اوسیه عیسی اونگله نها و شهر زه ودر، و رت و دهات بیت عنیا و شو نه وچه مند.

خشک واییین دار انجیر

۱۸ صبا صُئش، وختی عیسی ایبرگشت و شهر، گسنش وابی. ۱۹ هییی ره، دار انجیری دی و رت و طرفش، اما غیر بلغ چیی دَمش نجش. پ ری که و دار و گت: «د وته میوه ای و ت و عمل نیا!» جاو جا دار خشک وابی. ۲۰ شاگردل که و دیین ای اتفاق حیرت زیه ببین، و عیسی پرسیین: «چطو دار انجیر ایطو زی خشک وابی؟» ۲۱ عیسی مِنْه جوابشون گت: «وراسی، و ایشا ایگم، آر ایمون داشته بیت و شک نکنیت، نه ینا ایتریت آنچه که سی ای دار انجیر اتفاق اُفتا آنجوم ببیت، بلکم آر و ای گو بگیت" و جاش گنده وابو، و دریا وردایه وابو،" ایطور ایابو. ۲۲ آر ایمون داشته بیت، هر چیبی نه بی ایمون مِنْه دعا درخواس کنیت، ایجوریت.»

سؤال در مورد اقتدار عیسی

۲۳ اوسه عیسی رت مینه معبد خدا و مردمه تعلیم ایدا. مینه ای موقع، کاهنل گپو و شیخل قوم یهود اومن طی عیسی و گئن: «و چه حق ای کارله ایکنی؟ چه کسی ای اقتدار وت دایه؟» ۲۴ عیسی مینه جوابشون گت: «م هم و ایشا سئوالی دارم. آر جواب دیت، م هم وتون ایگم و چه اقتداری ای کارله ایکنم. ۲۵ تعمید یحیی و جانب کی بی؟ و جانب خدا بی یا و جانب انسان؟» اونگل بین خشون شور کیرین و گئن: «آر بگیم و جانب خدا بی، و مون ایگم، "پ سیچه و ش ایمون ناوردیت؟" ۲۶ و آر بگیم و جانب انسان بی، و مردم زلمون ایره، سی یکه همه یحیی نه په پیغمبر دونن.» ۲۷ پ و عیسی جواب دان: «ئونیم.» عیسی گت: «م هم و ایشا نیگم بی چه اقتداری ای کارله ایکنم.»

مئل د کر

۲۸ «نظر ایشا چنه؟» مردی د کر داشت. رت طی یکی و کیرلش و گت: «رو، امرو بره و تاکستونم و کار ک.» ۲۹ کر گت: «نیرم» اما بعداً نظرش عوض وابی و رت. ۳۰ یو رت طی او کیر دس و همونه و ش گت. کر جواب دا: «ایزم، آقا،» اما نرت. ۳۱ کویکی و او د کر خواس بوشه و جا آورد؟» شاگردل جواب دان: «أولی.» عیسی و شون گت: «وراسی، و ایشا ایگم، خراجگیرل و فاحشه یل نهی ایشا و پادشایی خدا داخل ایابون. ۳۲ سی یکه یحیی اومه طیتون و ایشا نه رانمایی که، که چطو صالح زندگی کنیت اما و ش ایمون ناوردیت، اما خراجگیرل و فاحشه یل ایمون آوردن. و ایشا حتی بی دیین یو، نظرتون عوض و آبی و و ش ایمون ناوردیت.»

مئل باغبونل شرور

۳۳ «و مثلی د گوش کنیت. صاحب ملکی تاکستونی د رُس که و دورشه دیوار گشی و حوضچه ای منش و اکند سی له کیردن انگورل سی شراب و برجی هم بنا که سی ناتوری. اوسه تاکستونه و چن باغبون اجاره دا و خُش رت و سفر. ۳۴ وختی موقی چیین مصول وابی، غلاملشه بسی که طی باغبونل تا بهر خشه و میوه بسونه. ۳۵ اما باغبونل غلامل و نه گرتن، یکی نه زن و یکیدنه کشتن و سومی نه سنگسار کیرن. ۳۶ صاحب باغ پدفته، غلامل بیشتری بسی که طیشون، اما باغبونل بی اونگل هم همطور رفتار کیرن. ۳۷ عاقبت کیر خشه بسی که طی باغبونل و بی خُش گت: «و کرم حرمت اینن.» ۳۸ اما موقی که باغبونل کیر دیین، و یک گئن: «په وارته. بیبیت و نه بکشیم و میرایش این خمون و ابو.» ۳۹ پ و نه گرتن و تاکستون وردان و در و کشتن. ۴۰ بی ای حساب، وختی صاحب تاکستون بیا بی ای باغبونل چه ایکنه؟»

۴۱ شاگردل جواب دان: «او مردل شرور بی بی رحمی تموم نابود ایکنه و تاکستونه و باغبونلی د اجاره اییه تا بهر شه و موقع وش بیین.»
 ۴۲ عیسی وشون گت: «مه تا ایسه منه کتابل مقدس نخوندینه که،
 "بردی که معمارل رد کردین،
 برد اصلی بنا واییه.

خداوند ایکار کرده

و و نظر ایما عجیب ای،"

۴۳ پ و ایسا ایگم که پادشایی خدا و ایسا گرتنه ایابو و و قومی دایه ایابو که
 ثمر شه بیین. ۴۴ [هرکه و ری او برد بیفته، خرد ایابو، و آر او برد و ری
 کسی بیفته، و نه منه یک خرد ایکنه.]
 ۴۵ وختی کاهنل گپو و عالمل فرقه فریسی مثلل عیسی نه اشنفتین، فمیسین که
 درمورد خشون گپ ایزنه. ۴۶ پ خواسین عیسی نه دسگیر کین، اما و مردم
 زلشون ایرت سی یکه مردم عیسی نه یه پیغمبر دونسین.

۲۲

مثل جشن عروسی

۱ عیسی هنی بی مثلل باشون گپ ایزه و فرمایش ایکه: ۲ «پادشایی آسمون
 می شاهای یه که سی کرش جشن عروسی برپا که. ۳ و خدمتکارل شه بسی که تا
 دعوتی یله سی جشن خور کین، اما اونگل نخواسین بیان. ۴ پ خدمتکارلی د
 بسی که و گت: "و دعوتی یل بگیت سفره جشنه آمایه کردیمه، گایل و گویرل
 پرواریمه هم سر بریمه و همه چی آماده یه. بیبیت و جشن عروسی." ۵ اما
 اونگل اعتنایی نکرین و هر کویکی و ره خشون رین، یکی و مزرعه و یکیده
 و معامله گریش. ۶ باقی هم خدمتکارل و نه گرتین، بی بی شرمی رفتار کردین
 و گشتیشون. ۷ شاه تش گرت، سپاهی بسی که و او قائلله کشت و شهرشونه
 تش ره. ۸ اوسیه و خدمتکارلش گت: "جشن عروسی آماده یه، اما دعوتی یل
 لیاقت نیاشین. ۹ پ بریت و میدون شهر و هرکه نه جسیت و جشن عروسی
 دعوت کنیت." ۱۰ غلامل رین و کوچه یل و هرکه نه جسین، چه خوب و چه
 بد، بی خشون اوردین، طوری که تالار عروسی و ممولل پر وابی.

۱۱ «اما وختی که شاه سی دیین ممولل وارد مجلس وابی، مردی نه دی که
 جومه عروسی و ور نیاشت. ۱۲ وش پرسی: "ای رفیق، سیچه بی جومه
 عروسی ویچه اومی پی؟" او مرد جوابی نیاشت. ۱۳ اوسیه پادشاه و
 خدمتکارلش گت: "دس پاشه بیندیت و ورش بیبیت و در منه تاریکی، جیی که

گريوه و دندون و دندون ساونايين هسي." ۱۴ سي پکه دعوتی یل زيادين، اما برگزيده یل کم.»

خراج و امپراتور روم

۱۵ عالم فرقه فریسی رتن و در و شور کړدن تا بيین چطو ايترن و نه بی گپل خُش و تله بندازن. ۱۶ اونگل شاگردلشونه بی طرفدارل هيروديس بسی کړدن طی عیسی و گُزن: «استاد، دونیم که ت مرد روراسی پی و ره خدا نه و درسی تعلیم ایی و و کسی زلت نیره، و سیل ظاهر نیکنی. ۱۷ نظر خته و مون بگ؛ داین خراج و امپراتور جایزه وا نه؟» ۱۸ اما عیسی که نیت گندشونه دونس و شون گت: «ای ریاکارل، سیچه منه امتحان ایکنیت؟ ۱۹ سکه ای نه که باش خراج ایبیت، و م نشون بییت.» اونگل سکه ای په دیناری و ش دان. ۲۰ عیسی و شون پُرسی: «نقش و نوم ری سکه این کیه؟» ۲۱ جواب دان: «این امپراتوره.» عیسی و شون گت: «پ این امپراتور و امپراتور بییت و این خدا نه و خدا.» ۲۲ وختی پنه اشفتن، حیرت زیه و ابیین و عیسی نه ول کړدن، رتن.

سؤال در مورد زنده و ابیین مُردیل

۲۳ منه همو روز، عالم فرقه صدوقی که اعتقادی و زنده و ابیین مُردیل نیارن، اومن طی عیسی و سئوالی و ش کړدن، ۲۴ گُزن: «استاد، موسی و مون فرمایش کړده که آر مردی بی اولاد بمیره، گکاش باید بیوه او مرد بسونه تا و او زن سی گکاش نسلی و جا بڼه. ۲۵ راسش، ملامون هف گکا بیین. گکی اولی زنی اسه و مرد و سی پکه اولادی نیاشت، زن بیوشه سی گکاش و جا نها. ۲۶ همیطور دومی و سومی، تا گکی هفتمی او زنه اسن. ۲۷ عاقبت او زن هم مُرد. ۲۸ ایسه، منه قیامت، او زن، زن کوپکی و او هفت گکا ایابو، سی پکه همشون و نه ایسه بیین؟»

۲۹ عیسی و شون گت: «ایشا و ره ول و ابیینه، سی پکه نه و نوشته یل مقدس چییی دونیت و نه و قدرت خدا! ۳۰ منه قیامت کسی نه زن ایسونه و نه شی ایکنه، بلکم همه می فرشته یل آسمون. ۳۱ اما در مورد زنده و ابیین مُردیل، مه منه نوشته یل مقدس نخواندینه که خدا و ایشا چه گُته؟ ۳۲ و فرمایش کړده که، "م هسُم خدی ابراهیم و خدی اسحاق و خدی یعقوب." و خدی مُردیل نی، بلکم خدی زندیله.» ۳۳ مردم بی اشفتن ای گپل، و تعلیمش حیرت زیه و ابیین.

گپوترین حکم

۳۴ اما وختی عالمِ فرقه فریسی اِسْتَفْتِنَ که عیسی چطو بی جوابِ خُش دِهون عالمِ فرقه صدوقی نَه بَسِیه، دور یَک جَم وایبین. ۳۵ یکی وَ اونگل که فقیه بی، بی ای نیت که عیسی نَه وَ تَلَه بِنْدازِه، وَش پُرسی: ۳۶ «ای استاد، گپوترین حکم مِنه شریعت کویکی یَه؟» ۳۷ عیسی وَش جواب دا: «"خداوند خدی خُتَه بی تمومی دل و بی تمومی جون و بی تمومی فکر خُت محبت کُ." ۳۸ یه اولین و گپوترین حکمه. ۳۹ دومین حکم هم می حکم اوله: "هُمَسایْتَه می خُت محبت کُ." ۴۰ تمومی تورات و نوشتیه یَل پیغمبرل وَ ری ای د حکم پاورجایه.»

مسیح موعود کِر کیه؟

۴۱ موقی که عالمِ فریسی دور یَک جَم ببین، عیسی وَشون پُرسی: ۴۲ «نظر ایشا در مورد مسیح موعود چنه؟ وَ کِر کیه؟» اونگل جواب دان: «کِر داوود.» ۴۳ عیسی گُت: «پ چطو داوود بی الهام روح، وَ نَه خداوند ایخونه؟ سی پکه ایگُ: ۴۴ «"خداوند وَ خداوند م گُت:

» وَ دَسِ راسِ مِ بَشین

تا او موقع که دُشَمَنْلَتَه بِنُم زِر پات.»

۴۵ آر داوود وَ نَه خداوند ایخونه، چطو وَ ایتره کِر داوود بو؟» ۴۶ وَ ای ترتیب، هیشگه نَتَرَس جوابی وَ عیسی ببیهِ وَ وَ واپس دَ کسی زَلَه نکه سئوالی وَش کِنه.

۲۳

وای وَ حالِ ایشا عالمِ مذهبی

۱ عیسی ری که وَ مردم و شاگردلش وَ گُت: ۲ «معلمِ تورات و عالمِ فرقه فریسی وَ جایگا موسی نَتَسِنه. ۳ پ اُنچه وَ ایشا ایگُن، وَجا بیاریت؛ اما می اونگل عمل نَکِنیت! سی پکه اُنچه تعلیم ایبین، خِشون وَجا نیارن. ۴ بارلِ سنگین وَ کولِ مردم ایبین، اما خِشون نَه حاضِرَن سی بلند کِرْدَن او بار حتی پنجه ای بَجْمِین. ۵ هر چه ایکنن سی پنه که مردم اونگله ببین: کیفِ دِعی سَر بازوشونه گپوتر وَ دامن قَباشونه بَلندتر ایکنن. ۶ دوس دارن مِنه ممونی یَل وَ بالی مجلس بَشینن و مِنه کنیسه یَل بَتَرین جا نَه داشته بون، ۷ مردم مِنه کوچه و بازار وَشون سلام کِنن و صیاشون کِنن "استاد". ۸ اما ایشا نَه "استاد" یت، سی پکه تِنَا یه استاد داریت، وَ تَموم ایشا ککاپیت. ۹ وَ هیچ کسی هم وَ ری زمین

نَگِيت "بُو"، سى پِكه تِنَا په بُو داريت كه مِنْه آسمونه. ^{۱۰} وَ هَم "معلم" خُونَدَه نَوَابِيت، سى پِكه تِنَا په معلم داريت كه ميسح يَه. ^{۱۱} وَ كه مابِين ايشا وَ هَمَه گَوْتَرَه، خُدْمَتَكَار ايشا ايابو. ^{۱۲} هر كه خَشَه گُپُو كِنِه، خوار ايابو وَ هر كه خَشَه كوچك مِزاج كِنِه، سرافراز ايابو.

^{۱۳} اَمَّا وَاي وَ حَالِ ايشا اى معلمِ تورات وَ عَالِمِ فَرِيسِى، اى رِياكَارَل! سى پِكه ايشا در پادشايي آسمونه وَ رى مردم ايبنديت؛ نَه خَتون داخل ايبيت وَ نَه ايليت كَسَلِى كه اِيخوان، داخل و ابون.

^{۱۴} وَاي وَ حَالِ ايشا اى معلمِ تورات وَ عَالِمِ فَرِيسِى، اى رِياكَارَل! سى پِكه ايشا وَ ايلت حونه بيوه زَنَلَه غارت ايكِنيت وَ وَ اولت، سى ظاهر سازی، دِعى خَتونه طول ايبيت. وَ هَمِى خاطر، مكافايتتون مهلى سخت تر ايابو.

^{۱۵} وَاي وَ حَالِ ايشا اى معلمِ تورات وَ عَالِمِ فَرِيسِى، اى رِياكَارَل! سى پِكه ايشا دريا وَ خشكى نَه زر پا اينيت تا په نَفَر مِنْه دين ختون بياريت وَ وختى ايكارَ كِرديت، وَ نَه دِچَندون بَتَر ختون، اولادِ جَنَم ايكِنيت.

^{۱۶} وَاي وَ حَالِ ايشا اى رانمايِل كور كه اِيگِيت: "آر كسى وَ معبدِ خدا قسم بَخَرَه عيبى نياره، اَمَّا آر وَ ظَرْقِلِ طَلِى معبدِ قسم بَخَرَه، بايد وَ قَسَمِش وفا كِنِه." ^{۱۷} اى نادونَل كور! كويكى مهمتره؟ طلا يا معبدى كه طلا نَه تقديس ايكِنِه؟

^{۱۸} وَ هَم اِيگِيت: "آر كسى وَ مَذبحِ قسم بَخَرَه، عيبى نياره، اَمَّا آر وَ پيشكشى كه رى مَذبح نَه ايه ايابو قسم بَخَرَه، بايد وَ قَسَمِش وفا كِنِه." ^{۱۹} اى كورَل! كويكى مهمتره؟ پيشكشِ مهمتره يا مَذبحى كه پيشكشَه تقديس ايكِنِه؟ ^{۲۰} كسى كه وَ مَذبحِ قسم اِيخَرَه، هَم وَ مَذبحِ قسم خَرِدَه وَ هَم وَ هر آنچه رى مَذبحه. ^{۲۱} وَ هر كه وَ معبدِ قسم اِيخَرَه، وَ خودِ معبدِ وَ خدائى كه مِنيش ساكِنِه قسم خَرِدَه. ^{۲۲} وَ هر كه وَ آسمونِ قسم اِيخَرَه، وَ تختِ خدا وَ خدائى كه وَ رى او تختِ نِشِبِه قسم خَرِدَه.

^{۲۳} وَاي وَ حَالِ ايشا اى معلمِ تورات وَ عَالِمِ فَرِيسِى، اى رِياكَارَل! سى پِكه ايشا وَ نِعاغ وَ شويت وَ زيرَه دَه يك ايبيت، اَمَّا حُكْمَلِ مهمتر شريعتَه كه عدالتِ وَ رحمتِ وَ وفادارى يَه اينيت زر پا. اينگَلَه ايبايس وَ جا اياورديت وَ مِنْه اَنجومِ اونگلِ هَم كوتايى نيكردت. ^{۲۴} اى رانمايِل كور! ايشا پَشَنَه اَلَك ايكِنيت، وَ شِتَرِ غوت ايبيت!

^{۲۵} وَاي وَ حَالِ ايشا اى معلمِ تورات وَ عَالِمِ فَرِيسِى، اى رِياكَارَل! سى پِكه ايشا رى پيالَه وَ دُرِينَه پاك ايكِنيت، اَمَّا مِنيشونِ پُرِ وَ طمعِ وَ عيشِ وَ نوشيه. ^{۲۶} اى فَرِيسِى كور، اَوَّلِ مِنْه پيالَه وَ دُرِينَه پاك كُ كه ريشِ هَم پاك ايابو.

^{۲۷} وَاي وَ حَالِ ايشا اى معلمِ تورات وَ عَالِمِ فَرِيسِى، اى رِياكَارَل! سى پِكه

ایشا می مزارلی بیت سفی کاری و ابییه که و صرا قشنگ و نظر ایان، اما
 مینشون پره و هسل مُردیل و همه طور چیلل کثیف! ^{۲۸} همی طور، ایشا هم
 ختونه و ظاهر و مردم صالح نشون ایبیت، اما منه باطن پُر و ریاکاری و
 شرارتیت.

^{۲۹} وای و حال ایشا ای معلمِ تورات و عالِمِ فریسی، ای ریاکارل! سی پکه
 ایشا سی پیغمبرل مقبره ایسازیت و مزار صالحه تزئین ایکنیت ^{۳۰} و ایگیت:
 "ار منه روزگار بویلِ خمون بیبیم، و ته منه کشتن پیغمبرل باشون شریک
 نیابیبیم." ^{۳۱} و ای ترتیب، ختون و ضدِ ختون شهادت ایبیت که ایشا اولادل
 گسلی بیت که پیغمبرله گشتن. ^{۳۲} ایسه که ایطوره، پ او پیمونه ای که بویلتون
 گم رتن، ایشا لوریز کنیت! ^{۳۳} ای مارل! ای افعی زایدل! چطو و مجازاتِ جنم
 ایدریت؟ ^{۳۴} سی پکه م پیغمبرل و حکیمل و معلم بسی ایکنم طیتون و ایشا په
 پاره ای نه ایکشیت و صلیب ایکشیت، و په پاره ای نه منه کنیسه یلتون
 ایبندیت و فلک و شهر و شهر اونگله آزار ایبیت. ^{۳۵} پ، خین تموم صالحل که
 و زمین رته و ابییه، و ناتونه و خین هابیل صالح گزته تا خین زکریا کر
 برخیا، که و نه مابین محراب و مذبح گشتیت. ^{۳۶} و راسی، و ایشا ایگم، تموم
 ای گنایل و نی ای نسله.

^{۳۷} ای اورشلیم، ای اورشلیم، ای شهری که پیغمبرله ایکشی و رسولی نه که
 بسی ایابون طیت سنگسار ایکنی! چن دفه خواسم می مرغی که جیجه یلشه
 زر پربال خُش جم ایکنه، اولادلته جم کنم، اما نخواسی! ^{۳۸} ایسه حوتتون
 سیتون چول ایویسه. ^{۳۹} سی پکه و ایشا ایگم که و په واپس منه نیبیت تا
 روزی که بگیت: «مبارکه و که و نوم خداوند ایابه.»

۲۴

نشونه یلِ آخرِ ای دنیا

^۱ عیسی و معبدِ خدا زه و در، و ره ایرت که شاگردلش اومن طیش و شروع
 و نشون داین ساختمونلِ معبدِ کَرین. ^۲ عیسی و شون گت: «تموم اینگله
 ایبیتیت؟ و راسی، و ایشا ایگم، طوری ایزمین که بردی ری برد د نویسه.»
^۳ وختی عیسی سر گو زیتون نیشسه بی، شاگردلش منه خلفت اومن طیش و
 گتن: «و ایما بگ ای اتفاقل کی ایفته و نشونه اومین تو و آخر ای دنیا چنه؟»
^۴ عیسی و شون گت: «خواستون بو تا کسی ایشا نه و ره ول نکنه. ^۵ سی پکه
 خیلی یل و نوم م ایان و ایگن، "م مسیح موعودم،" و خیلی یله و ره ول ایکن.
^۶ همیطور درموردِ جنگلِ ایشنفیت و خورِ جنگل و گوشتون ایرسه. اما اشفته

تَوَابِيْت، سى پِكِه اى چِيَل اَتْفَاق اِيُقْتِه، اَمَّا هَنى آخِر كار نَرَسِيه. ^۷ قومی وَ ضد قوم دَ و مَمَلِكْتى وَ ضد مَمَلِكْتِ دَ اِيورِيسِن. و قحطى يَل و زلزله يَل مِنْه جايَل مختلف ايايه. ^۸ اَمَّا تَموم اينگَل تَنَا شروع درد زيمونه.

^۹ مِنْه او زمون ايشا نَه تسليم دشمَنَل اِيكِن تا مهلى رَجِر بگشيت، و ايشا نَه اِيكِن. تَموم قومَل وَ خاطر نوم مو وَ ايشا نفرت اِيگِرِن. ^{۱۰} مِنْه او روزَل خيلى يَل وَ ايمونشون اِييرگِرِن، وَ يَك خيانت اِيكِن وَ وَ يَك متنفر ايايون. ^{۱۱} پِكلى پيغمبرَل وِدرو اِيورِيسِن، و خيلى يَلَه وَ رَه ول اِيكِن. ^{۱۲} شرارت ايقَه زياد ايايو كه محبتِ خيلى يَل وَ يَك سرد ايايو. ^{۱۳} اَمَّا هر كه تا وَ آخِر طاقت بياره، نجات اِيگره. ^{۱۴} و اى خَوَر حَس پادشايى مِنْه سرتاسر دنيا اعلام ايايو تا تَموم قومَل وَ ش باخَوَر و ابون. اوسه دنيا وَ آخِر ايرسه.

^{۱۵} پَ وختى ايشا اُنچه نَه كه دانيال پيغمبر پيشگويى كه، يعنى "كفارات ويرانگر" مِنْه چى مقدس ويسايه بويِنيت ^{۱۶} هر كه مِنْه ديار يهوديه بو، بَرَنَه وَ كُوِيَل؛ ^{۱۷} و هر كه سر تُو بو، سى وَگِرْتَن چيى، نيايه دومن؛ ^{۱۸} و هر كه سر زمين بو، سى وَگِرْتَن قَبى حُس نيرگرده وَ حونه. ^{۱۹} و اى وَ حَال رَنلى كه مِنْه او روزَل حامله بون يا بَجَه وَ شيرشون بو! ^{۲۰} دعا كِنيت كه دَرْتَن ايشا مِنْه زمسون يا مِنْه روز شَبَات نَبو. ^{۲۱} سى پِكِه مِنْه او زمون وَ چنان مصيبتِ عظيمى گرفتار ايايبت كه مِثْلَس وَ اَوَل دنيا تا ايسه اَتْفَاق نِيُقْتايه، وَ وَتَه هَم اَتْفَاق نِيُقْتِه. ^{۲۲} اَر او روزَل كوتا نيابى، هيچ بَشرى جون سالم وَدَر نيبرد. اَمَّا وَ خاطر برگزيده يَل خدا او روزَل كوتا ايايو.

^{۲۳} «مِنْه او زمون، اَر كسى وَ ايشا بگ، "سى كِنيت، مسيح موعود ويچنه!" يا "مسيح موعود وُچنه!" باور مَكِنيت. ^{۲۴} سى پِكِه خيلى يَل وَ دِرو وَ اسم مسيح و يا پيغمبرَل اِيورِيسِن، نشونه يَل و معجزه يَل مهلى گپو ظاهر اِيكِن تا اَر بَتَرِن، حتى برگزيده يَلَه هَم وَ رَه ول كِنِن. ^{۲۵} سى كِنيت، م وَ نَهائِر وَتون كُنَم. ^{۲۶} پَ اَر وَ ايشا بگن، "وَ مِنْه بيايوئه،" نَرِيت وُچه؛ و اَر بگن، "مِنْه حونه يه،" باور مَكِنيت. ^{۲۷} سى پِكِه همطور كه تَش برق مِنْه شرق آسمون ايزنه و نورش تا وَ غرب ايرسه، ظهور كِر انسان هم همطور ايايو. ^{۲۸} هر جا لاشه اى بو، دالَل وُچه جَم ايايون.»

اومَيِن كِر انسان

^{۲۹} «جاوَجَا، بعد او مصيبتَل

"اَفْتو تاريك ايايو

و ماه دَ نور نيهه؛

ستارِیلَ وَ آسمونِ اییْفَتینِ دومن،

و نظم و ثباتِ آسمونلِ ایِدکِن و وَ بینِ ایرِن.

^{۳۰} اوسه نشونهُ کِر انسانِ مِنْه آسمونِ ظاهرِ ایابو و تَمومِ طیفه یلِ دنیا وَ سینهُ خِشونِ ایِرِن، و کِر انسانهُ اییبِننِ که بیِ قدرتِ و جلالِ عظیمِ ریِ اُورلِ آسمونِ ایایه. ^{۳۱} وَ فرشته یلِ خِشه بیِ صیییِ بلندِ شپورِ بسیِ ایِکِنه و اونگلِ برگزیده یلِ خدا نَه وَ چارِ گوشهُ دنیا، وَ ایِ سَرِ آسمونِ تا او سَرِ آسمون، دورِ یکِ جَم ایِکِن.

دارِ انجیر

^{۳۲} «ایسه، وَ دارِ انجیرِ ایِ درسه یایِ بگِریت: هَمِ یکِه کِلغِه یلِشِ تَنجَه ایِرِنه و بَلگِ اییه، ایفمیتِ که تاوسونِ نزنگِه. ^{۳۳} هَمِیطورِ هَم، هرِ وختِ ایِ چییله بوبنیت، ایفمیتِ که اَخرِ ایِ دنیا نزنگ، بَلکمِ دَمِ دَرِ ویسایه. ^{۳۴} وَ راسی، وَ ایشا ایگم، تا تَمومِ اینگلِ اتفاقِ نیفته، ایِ نسلِ وَ بینِ نیره. ^{۳۵} آسمونِ و زمینِ وَ بینِ ایره، اَمّا کِیلِ مِ وَتَه وَبِینِ نیره.»

انتظارِ سیِ وَرگشتنِ مسیحِ موعود

^{۳۶} «اَمّا دَرموردِ او روزِ وُ ساعتِ وَتونِ ایگمِ که هیشگِه او روزِ و ساعتَه نُونه غیرِ بُو؛ حتیِ فرشته یلِ آسمونِ و کُرِ هَمِ وَشِ خَوَرِ نیارِن. ^{۳۷} زمونِ ظهورِ کِرِ انسانِ میِ روزگارِ نوحِ ایابو. ^{۳۸} مِنْه روزلِ نَهیِ تیْفون، نَهیِ یکِه نوحِ بره مِنْه کشتی، مردمِ ایخردِن و اینوشیینِ و زنِ اییسنِ و شیِ ایِکِردِن ^{۳۹} و نُونِسِنِ چه نَهاشونَه. تا یِه که تیْفونِ اومَه و هَمه نَه بیِ خُشِ بُرد. ظهورِ کِرِ انسانِ هَمِ هَمِیطورِ ایابو. ^{۴۰} وَ دِ مردِ که سَرِ زمینِ، یکیِ وَگِرْتَه ایابو و یکیده وَجا ایویسه. ^{۴۱} وَ دِ زنِ که بیِ یکِ آسیو ایِکِن، یکیِ وَگِرْتَه ایابو و یکیده وَجا ایویسه. ^{۴۲} پَ آمایه بیت، سیِ یکِه نونیتِ خداوندِ ایسا چه روزیِ ایایه. ^{۴۳} یِنه بیونیتِ که ارِ صاحبونَه دونِسِ که دُزِ مِنْه چه ساعتیِ وَ شو ایایه، دیارِ ایویسا و نیلِشتِ دُزِ بیا مِنْه حوئش. ^{۴۴} پَ ایسا هَمِ آمایه بیت، سیِ یکِه کِرِ انسانِ مِنْه ساعتیِ ایایه که انتظارِ شه نیاریت.»

^{۴۵} «پَ او خذمتکارِ وفادارِ و دونا کیه که اربابشِ وَ نَه وَ سرپرستیِ باقیِ خذمتکارلِشِ نَهایه بو تا عَدیِ اونگلَه وَ موقعِ بییه؟ ^{۴۶} خَشِ وَ حالِ او خذمتکاریِ که وختیِ اربابشِ وَرگرده، وَ نَه مشغولِ کارِ بوینه. ^{۴۷} وراسی، وَ ایسا ایگم، که وَ نَه وَ ریِ تَمومِ املاکِ خَشِ اییه. ^{۴۸} اَمّا ارِ او خذمتکار، شرورِ بو و طیِ خُشِ بگ: "اربابمِ دیرِ کِرده،" ^{۴۹} و هُمکارلِشه آزارِ بییه و بیِ عرقِ خَرلِ مشغولِ خردنِ و نوشیینِ و ابو، ^{۵۰} اوسه مِنْه روزیِ که او خذمتکار

انتظار نیاره و منه ساعتی که وش خور نیاره اربابش ایاه. ^۱ و وَ نَه وَ وَسَط
 د شَقَه ایکنه، و راییه منه جایگا ریاکارل، چبی که گریوه و دندون و دندون
 ساوناین هسی.»

۲۵

مَثَل ده ریسه

۱ «منه او روز، پادشایی آسمون می ده ریسه یه که چراغل خوشونه و گرتین،
 وَ رَه دوما رتین و در. ^۲ پنج نفر و اونگل دونا و پنج نفر دَشون نادون بیین.
^۳ ریسه یل نادون چراغشونه و گرتین اما هیچ روغنی بی خسون نبرین. ^۴ اما
 دونایل، بی چراغشون ظرفل پر روغن هم برین. ^۵ سی پکه اومین دوما و
 درازا گشی، تیلشون سنگین وابی، وَ خُو رتین. ^۶ منه نصفه یل شو، صیپی
 بلندی اشنفتین که ایگت: "دوما وچنه! بریت وَ رش!" ^۷ اوسه تموم ریسه یل
 دیار و ابیین و چراغشونه آمایه کَرین. ^۸ نادوتل وَ دونایل گتین: "یچه ای وَ
 روغن ختون بییت وَ ایما، سی پکه چراغلمون الان کور ایابون." ^۹ اما دونایل
 وَ شون گتین: "وَ وُچه که ای روغن، هم سی ایما و هم سی ایشا بس نی، بختره
 بریت و سی ختون و فروشنده یل روغن بسونیت." ^{۱۰} اما موقی که اونگل سی
 استین روغن رتین، دوما رسی و ریسه یلی که آمایه بیین، بی دوما وَ جشن
 عروسی داخل و ابیین و در بسه وابی. ^{۱۱} دنداش، ریسه یل دَه هم رسیین و
 گتین: "ای آقا، ای آقا، در وَ ریمون واز کُ!" ^{۱۲} اما وَ شون گت: "وراسی، وَ
 ایشا ایگم، م ایشا نه نیشناسم." ^{۱۳} پ آمایه بییت، سی پکه ایشا وَ او روز و
 ساعت خور نیاریت.

مَثَل کیسه طلا

۱۴ «همیطور پادشایی آسمون می مردی یه که ایخواس بره وَ سَفَر. وَ خادِمِل
 خسه صیا که و دارایشه دا وَ دَس اونگل؛ ^{۱۵} وَ هر کویکی وَ قَدِ تَوانِش چبی
 دا، وَ یکی پنج کیسه گپو طلا دا که قَدِ دَسَمَز بیس سال په کارگر بی، وَ یکی
 دتا کیسه گپو طلا و وَ پکیده په کیسه گپو طلا دا. اوسه رایه سفر وابی.
^{۱۶} مردی که پنج کیسه طلا گرتته بی، زی رت و باش شروع که وَ معامله گری
 و پنج کیسه د سود که. ^{۱۷} همیطور، وَ که دتا کیسه طلا داشت، دتا کیسه دَه هم
 وَ دَس آورد. ^{۱۸} اما وَ که په کیسه طلا گرتته بی، رت و زمینه چال که و پیل
 اربابشه قایم که.
^{۱۹} «پکلی بعیش، ارباب او خادِمِل وَ رگشت و شون حساب خواس.

۲۰ مردی که پنج کیسه طلا گزته بی، پنج کیسه د هم بی خَش اُورد و گُت:
 "ارباب، پنج کیسه طلا و دَس م دی، په هم پنج کیسه د که سود کړدیمه."
 ۲۱ اربابش گُت: "آفرین، ای خادم خوب و وفادار! ایسه که مینه چپیل کم وفادار
 بیی، چپیل بیشتري ایئم و دَسِت. بیو و مینه شایي ارباب خُت شریک و ابو!"
 ۲۲ خادمی که دتا کیسه طلا گزته بی هم چلو اومه و گُت: "ارباب، دتا کیسه
 طلا و دَس م دی، په هم دتا کیسه د که سود کړدیمه." ۲۳ اربابش گُت: "آفرین،
 ای خادم خوب و وفادار! ایسه که مینه چپیل کم وفادار بیی، چپیل بیشتري ایئم
 و دَسِت. بیو و مینه شایي ارباب خُت شریک و ابو!" ۲۴ اوسه خادمی که په کیسه
 طلا گزته بی، اومه زرنگ و گُت: "ارباب، سی پکه دونسُم مرد تندمزاجی پی،
 و جیی که نکاشتی پی ایبری و و جیی که تیم نرتی پی، مصول جَم ایکنی،
 ۲۵ پ زلم ره و پیل تنه مینه زمین قایم کړدم. په هم پیلت!" ۲۶ اما ارباب و ش
 گُت: "ای خادم شرور و تمبل! ت که دونسی و جیی که نکاشتمه، ایبرم و و
 جیی که تیم نرتیمه، مصول جَم ایکنم، ۲۷ پ سیچه پیل مینه و صرافل ندی تا
 وختی و سفر ایبرگردم ونه بی سودش بسونم واپس؟ ۲۸ او په کیسه طلا نه و ش
 بسونیت و بیینش و و که ده کیسه طلا داره. ۲۹ سی پکه و هرکه داره، بیشتر
 دایه ایابو تا بیشتر داشته بو؛ اما و که نیاره، همونم که داره و ش ایسه ایابو.
 ۳۰ ای خادم بی فیده نه وربییت و در مینه تاریکی، جیی که گریوه و دندون و
 دندون ساوناین هسی."

روز داوری

۳۱ «وختی کړ انسان بی شکوه و جلال خُش پی تموم فرشته یل بیاپه، و ری
 تخت باشکوه خَش ایشینه ۳۲ و تموم قومل در برابر و حاضر ایابون و و می
 چپونی که میشله و بزل جیا ایکنه، مردموئه و د دسه تقسیم ایکنه؛ ۳۳ میشله و
 دَس راس و بزله و دَس چپ خَش اینه. ۳۴ اوسه پادشاه و اونگل که و دَس
 راسین ایگُت: "بییبت، ای برکت جُسه یل و دَس بوم، او پادشاهی ای نه و
 میراث بویریت که و شروع دنیا سیتون آمایه و ابییه بی. ۳۵ سی پکه گُسنه بیئم،
 و م غذا دیت؛ تشنه بیئم، و م او دیت؛ غریب بیئم، و م جا دیت. ۳۶ لخت بیئم، مینه
 پوشنیت؛ مریض بیئم، سَرَم زیت؛ مینه زندان بیئم، اومیت و دیئیم." ۳۷ اوسه
 صالحل جواب ایین: "ای آقا، کی تنه گُسنه دییم که و ت غذا دییم، یا تشنه دییم
 که و ت او دییم؟ ۳۸ کی تنه غریب دییم که و ت جا دییم و یا لخت دییم، و تنه
 پوشنیم؟ ۳۹ کی تنه مریض و یا مینه زندان دییم و اومیم و دیینت؟" ۴۰ پادشاه مینه
 جوابشون ایگُت: "وراسی، و ایشا ایگُم، آنچه سی یکی و کچلوترین گکایل م

کِردیت، در واقع سی مِ کِردیت. " ^{۴۱} اوسِه وَ اونگل که وَ دَس چِشِن ایگ: " ای مَلعونل، وَ مِ دیر واپیت وَ بَریت مِنه تَش جَم که سی اِلیس وَ فرشته یَل وَ آمایه وابییه، ^{۴۲} سی یکِه گُسَنه بیئم، وَ مِ غذا نَدیت؛ تَشَنه بیئم، اُویم نَدیت؛ ^{۴۳} غریب بیئم، جا وَ مِ نَدیت؛ لخت بیئم، مِنه نَپوشَنیت؛ مریض وَ زندانی بیئم، نِیومیت وَ دِبیئم. " ^{۴۴} اوسِه اونگل وَ شِ جواب ایین: " ای آقا، کِی تَنه گُسَنه وَ تَشَنه وَ غریب وَ لخت وَ مریض وَ مِنه زندان دِییم وَ خِذَمَتت نَکِردیم؟ " ^{۴۵} مِنه جواب وَ شون ایگ: " وراسی، وَ ایشا ایگم، اُنچه سی یکی وَ ای کِچلو تَرینل نَکِردیت، در واقع سی مِ نَکِردیت. " ^{۴۶} پَ ای اَیمل وَ عذابِ ابدی داخل ایابون، اَمّا اَیملِ صالحِ وَ حیاتِ ابدی داخل ایابون. »

۲۶

توطئه قتل عیسی

^۱ وختی عیسی همه گپله تموم که، وَ شاگردلش گت: ^۲ «دونیت که دِ رو دَه، عیدِ پَسَح وَ رَه ایزسه وَ کِر انسانه تسلیم ایکن تا مصلوب و ابو. »
^۳ کاهنل گپو وَ شِیخِل قوم مِنه کاخ کاهن اعظم که نومش قیافا بی، جَم وابیین
^۴ وَ بی یک شور کِردن که چطو بی حیلَه، عیسی نه دَسگیر کِن وَ بَکِشِن. ^۵ اَمّا اونگل ایگنن: «مِنه روزلِ عیدِ ای کار نَکَنیت، نَکِنه مردم شورش کِنن. »
^۶ مِنه او موقعِ که عیسی مِنه دهاتِ بیتِ عنیا مِنه حونه شمعون جذامی بی، ^۷ زنی بی ظرفِ مَرَمَری که پُر وَ روغنی مَهلی گِرون قیمت بی اومَه طی عیسی وَ موقی که عیسی سِر سفره نِشَنه بی، روغن خوشبو نه رت ری سَرش. ^۸ شاگردل وختی پَنه دِیین تَش کِرَتِن، گنن: ^۹ «ای اسراف سی چِنه؟ ای روغن خوشبو نه ایابی وَ قیمتِ گِرونی بَفروشیم وَ بیلشَه بییم وَ فقیرل. » ^{۱۰} اَمّا عیسی فَمَس، وَ شون گت: «چه کار ای زن داریت؟ وَ کار خوبی سی مِ کِرده. ^{۱۱} فقیرلَه همیشه بی جتون داریت، اَمّا مِ همیشه نه باتوئم. ^{۱۲} ای زن بی رتن ای روغن خوشبو وَ ری بیئم، در واقع مِنه سی گفن دَفن آمایه کِرده. ^{۱۳} وراسی وَ ایشا ایگم، مِنه تموم دنیا، هر جا که ای خَوَرخَش اعلام و ابو، کار ای زن هَم وَ یای وَ گَنه ایابو. »

خیانت یهودا

^{۱۴} اوسِه یهودای آسخریوطی که یکی وَ نُوازه شاگرد بی، رت طی کاهنل گپو ^{۱۵} وَ گت: «آر عیسی نه وَ ایشا تسلیم کِنم چه وَ مِ ایدیت؟» اونگل وَ شِ سی سکه نقره دان. ^{۱۶} وَ او موقع، یهودا وَ دینِ مجالی بی تا عیسی نه تسلیم کِنه.

شومِ آخِر

^{۱۷} مِنْهُ أَوْلَیْنِ رُوزِ عَیْدِ فَطَیْرٍ كِه نونِ بیِ خَمیرمایِه یِه، شاگردلِ اوْمَن طِی عیسی و پُرسیین: «ایخی کوچه سیت شومِ پَسَخَه آمایِه کِنیم تا بَحْرِی؟»
^{۱۸} عیسی وَشون گُت بَریت وَ شَهْر، طِی فِلونی وَ وَش بَگیت: «استاد ایگُ: "وختِ مِ نَزَنگِ وایبیه. ایخوام شومِ پَسَخَه مِنْهُ حونَه تِ بیِ شاگردلُم بَحْرُم."»
^{۱۹} شاگردلِ هَموْطور که عیسی گُتَه بیِ، کِرْدِن وَ پَسَخَه آمایِه کِرْدِن.
^{۲۰} وَختی شو وای، عیسی بیِ دُوازَه شاگردش نِشَس سَر سفرَه. ^{۲۱} هَموْطور که شوم ایخَرْدِن، عیسی گُت: «وراسی، وَ ایشا ایگُم، یکی وَ ایشا مِنْهُ تسلیمِ دشمن ایکنِه.» ^{۲۲} شاگردلِ مَهلی غَم وَبَار وایبین وَ یکی یکی وَش پُرسیین: «مِ که نَه او کَسُم، آقا؟» ^{۲۳} عیسی وَشون گُت: «و که دَس خَشَه بامِ مِنْهُ مَجْمَه ایکنِه، هَموَه مِنْهُ تسلیم ایکنِه. ^{۲۴} کِر انسانِ هَموْطور که درموردِ وَ مِنْهُ نوشته یَلِ مقدس نوشته وایبیه، ایرَه، اَمّا وای وَ حالِ او کِسی که کِر انسانَه تسلیمِ دشمن ایکنِه. سی وَ بَحْرُ بیِ که وَتَه وَ دُنیا نیبومَه.» ^{۲۵} یهودا، کسی که عیسی نَه تسلیمِ کِه، مِنْهُ جواب گُت: «استاد، مَه او کَسِ مِنْم؟» عیسی وَش گُت: «تِ خُت گُتی!»

شومِ خداوند

^{۲۶} وَختی هَنی مشغولِ خَرْدَنِ بیین، عیسی نونَه وَگَرْت وَ وَتَه برکتِ دا، تِگَه تِگَه کِه وَ دا وَ شاگردلِ وَ فرمایشِ کِه: «بَگَریت وَ بَحْریت؛ په بَیْنِ مِنْهُ.»
^{۲۷} اوسه پیالَه نَه وَگَرْت وَ بَعْدَ شکرِ کِرْدَنِ وَتَه دا وَ شاگردلِ وَ گُت: «تَمومِ ایشا وَ په بَحْریت. ^{۲۸} سی یکه په خینِ مِنْهُ، خینِ عهدِ [جدید] که وَ خاطرِ آمرزشِ گَنایِلِ خیلی یَلِ رتَه ایابو. ^{۲۹} وَ ایشا ایگُم که دَ وَ ای مَصولِ رَزِ نِیخَرُم تا روزی که وَتَه بیِ ایشا مِنْهُ پادشاییِ بُو خُم، تازه بَحْرُم.»
^{۳۰} اوسه بَعْدَ خوندَنِ سِرِ وَ پَرستش، وَ طرفِ کُو زیتونِ وَ رَه اُفتان.

پیشگوییِ حاشا کِرْدِنِ پَطْرُس

^{۳۱} اوسه عیسی وَ شاگردلِ گُت: «أَمشو هَمَتونِ مِنْهُ وَلِ ایکنیتِ. سی یکه مِنْهُ نوشته یَلِ مقدس نوشته وایبیه،
«چپونَه ایرُومِ»
وَ میشلِ گَلَه پَشکِ ایابون.»

^{۳۲} اَمّا بَعْدَ یکه زنده وایبیم، نهی ایشا ایرَم وَ شَهْرِ جلیلِ. ^{۳۳} پطرس مِنْهُ جوابِ عیسی گُت: «حتی آر هَمَه تَنَه وَلِ کِنِن، مِ وَتَه وَلِتِ نِیکُم.» ^{۳۴} عیسی وَش گُت:

«وراسی، وَ تِ ایگم که هم امشو، نهی بُنگِ قِروس، سه دَفَه مِنَه حاشا ایکنی!»^{۳۵} پطرس وَ عیسی گُت: «حتی آر لازم بو بی تِ بَمیرُم، وَ تَه حاشات نیکُم.» باقی شاگردل هم همینه گُئن.

باغ جتسیمانی

^{۳۶} اوسیه عیسی بی شاگردلش رت وَ جیی وَ نوم جتسیمانی وَ وشون گُت: «ویچه بشینیت تا م پرم اوبال دعا کُنُم.»^{۳۷} پطرس وَ دنا کر زیدی نه بی خُش بُرد، در حالی که غم وَ بار وَ ناراحت بی^{۳۸} ری که وَ شون وَ گُت: «جوئم مهلی غصه داره، تا وَ حد مرگ غصه دارُم. ویسیت ویچو وَ بی م دیار بیت.»^{۳۹} عیسی رت پچی نهاتر وَ اُفتا ری زمین وَ دعا که: «ای بُو، آر ایابو ای پیاله نه وَ م دیر کُ، اَمّا نه وَ خواس مو، بلکم وَ اراده تو.»^{۴۰} اوسیه وَ رگشت طی او سه تا شاگرد وَ دی که اونگل خُسیینه. وَ پطرس گُت: «پطرس نیترسی حتی، په ساعت بام دیار ویسی؟^{۴۱} دیار بیت وَ دعا کنیت تا مِنه امتحان نُیفتیت. روح اشتیاق داره، اَمّا جسم ضعیفه.»^{۴۲} عیسی پدَفه رت وَ دعا که: «ای بُو، آر نیابو غیر پکه م پیاله نه سر بگنُم، پ آنچه اراده تینه انجوم وابو.»^{۴۳} وختی دباره وَ رگشت، اونگله همو طور وَ خُو دی، سی پکه تییلشون سنگین واییه بی.^{۴۴} پ پدَفه اونگله وَ حال خشون نها وَ رت وَ سی دَفه سوُم دباره هُمو دعا نه که.^{۴۵} اوسیه اومه طی شاگردل وَ وشون گُت: «مه هنی وَ خُویت وَ استراحت ایکنیت؟ ایسه ساعتش رسییه وَ کر انسان وَ دس گناکارل تسلیم ایابو.^{۴۶} وَ ریسیت، بریم. سی کنیت، وکه وَ م خیانت ایکنه، همیسه ایبا.»

گرفنار واییه عیسی

^{۴۷} عیسی هنی گپ ایزه که یهودا، یکی وَ او دوازه نفر، بی عده زیادی چماق وَ دس وَ شمشیر وَ دس وَ طرف کاهنل گپو وَ شیخل قوم، وَ ره رسیین.^{۴۸} کسی که عیسی نه تسلیم ایکه وَ هُمریلش علامتی دایه بی وَ گته بی: «او کسی نه که بوس کِرُدُم، هُمونه؛ وَ نه بگریت.»^{۴۹} پ فوراً وَ عیسی نزننگ وایی وَ گُت: «سلام، استاد!» وَ نه بوسی.^{۵۰} عیسی وَ ش گُت: «ای رفیق، کاری نه که سیش اومی پی انجوم بییه.» اوسیه او آیمل اومن چلو، رتِن وَ سر عیسی وَ محکم گِرُتیش.^{۵۱} مینه ای موقع، یکی وَ هُمریل عیسی شمشیرشه کُشی وَ ضربه ای وَ خدمتکار کاهن اعظم ره وَ گوشیشه بری.^{۵۲} اَمّا عیسی وَ ش فرمایش که: «شمشیر خته غلاف کُ؛ سی پکه هرکه شمشیر بگشیه، بی شمشیر هم کشته ایابو.^{۵۳} مه گمون ایکنی نیترُم هم ایسه وَ بُوم بخوام وَ وَ درجا بیشر دوازه لشکر فرشته وَ کِمگم بسی کینه؟^{۵۴} اَمّا وَ او صورت

پیشگوئی یَلِ کِتَابِلِ مَقْدَسِ چَطو وَ حَقِیْقَتِ اِیْرَسِبِه کِه اِیْگُ بَایْدِ اِی اَتْفَاقِلِ بَبِیْفَتِه؟»
 °° مِنه او مَوَقِع، عِیْسِی رِی وَ او جَماعت گُت: «مِه مِ رَاژُم کِه بِی چِماق وَ
 شَمشیر سِی گِرُتْنُم اومِیْتِه؟ مِ هِر رُو مِنه صَحْنِ مَعْبِدِ خُدا اِیْنِشْمُ وَ تَعْلِیْمِ اِیْدَامِ
 اَمَّا مِنه نَکِرْتِیْت. °۱ اَمَّا تَموم اِیْنِگِلِ وَابِی تا پِیْشِگُوئی یَلِ پِیْغَمْبِرِلِ مِنه نُوْشْتِه یَلِ
 مَقْدَسِ وَ حَقِیْقَتِ بَرَسِبِه.» اوسِه تَموم شَاگِرْدِلِ، وَ نَه تِنَا نَهَانِ وَ دَرْتِنِ.

مَحاکِمِه مِنه حَضُورِ شُورِی یَهُودِ

°۷ اَوْنِگَلِی کِه عِیْسِی نَه گِرُتَه بَبِیْنِ، وَ نَه بُرِیْنِ طِی قِیَافَا، کَاهِنِ اعْظَمِ. وَ چِه
 مَعْمَلِ تُوْرَاتِ وَ شِیْخَلِ جَمِ بَبِیْنِ. °۸ پَطْرَسِ دِیْرَادِیْرِ وَ دِیْنِ عِیْسِی رَتِ تا وَ
 حِیَاطِ حَوْنَه کَاهِنِ اعْظَمِ رَسِی. رَتِ دَاخِلِ وَ بِی نَاوَرَلِ نِشَسِ تا بَبِیْنِه کَارِ وَ
 کُوچِه اِیْکِشِبِه. °۹ کَاهِنِلِ گِیْرِ وَ تَمومِ اَعْضِی شُورِی یَهُودِ، وَ دِیْنِ یِه بَبِیْنِ کِه
 شَهَادَتِ دِروِی وَ ضِدِ عِیْسِی بَجُورِنِ تا وَ نَه بَکِشِنِ؛ °۱۰ اَمَّا بِی یِکِه شَاهِدِلِ
 دِروِکِنِ زِیَادِی اومَنِ چَلُو، نَتْرَسِنِ دَلِیْلِی بَجُورِنِ. اَخِرِ سَرِ دِ نَفَرِ اومَنِ چَلُو
 °۱۱ گُتِن: «اِی مِرْدِ گُتِه، "مِ اِیْتْرُمِ مَعْبِدِ خُدا نَه بَرُمِئُمِ وَ مِنه سِه رُو وَنَه دِیْبَارَه بِنَا
 کُنْمِ."» °۱۲ اوسِه کَاهِنِ اعْظَمِ وَرِیْسَا وَ رِی کِه وَ عِیْسِی گُت: «هَیْچِ جَوَابِی
 نِیَارِی؟ یِه چِه شَهَادَتِی یِه، اِی مِرْدَلِ وَ ضِدِ اِیْگِنِ؟» °۱۳ اَمَّا عِیْسِی هَمُوْطُورِ
 بِی صِیَا وَیْسَا. کَاهِنِ اعْظَمِ وَ عِیْسِی گُت: «وَ خِذِی زَنْدَه قَسَمَتِ اِیْمِ کِه وَ اِیْمَا
 بَگِی اَر تِ مَسِیْحِ مَوْعُودِ، کِرِ خِداِیِ.» °۱۴ عِیْسِی وَشُونِ جَوَابِ دَا: «بِتِ خُتِ
 یَنَه گُتِی! اَمَّا وَ اِیْشَا اِیْگُمِ کِه وَ یِه وَاپَسِ کِرِ اِنْسَانَه اِیْبِیْنِیْتِ کِه نِشَسِبِه وَ دَسِ رَاسِ
 قَادِرِ مَطْلُقِ، وَ رِی اُوْرَلِ اَسْمُونِ اِیْیَه.» °۱۵ اوسِه کَاهِنِ اعْظَمِ حَقَه خَشْتِه دِرِنَا وَ
 گُت: «وَ کَفْرِ گُتِ! دَ چِه اَحْتِیَاجِی وَ شَاهِدِه؟ اِیْسِه کِه کَفْرِ وَ نَه اِشْتَفِیْتِیْتِ،
 °۱۶ حَکْمِ اِیْشَا چِنَه؟» اَوْنِگِلِ مِنه جَوَابِ گُتِن: «بَایْدِ بَمِیْرَه!» °۱۷ اوسِه وَ رِی
 عِیْسِی ثَفْگِه وَرْدَانِ، وَ نَه رَن. یِه پَارِه اِی هَمِ وَشِ تَلَنگُوشِ اِیْزَنِ، °۱۸ اِیْگِنِن:
 «اِی مَسِیْحِ، نَبُوْتِ کُ وَ بَگُ کِی تِنَه زَه؟»

حَاشَا کِرْدِنِ پَطْرَسِ

°۱۹ مِنه او مَوَقِعِ پَطْرَسِ هَنِی صِرَا، مِنه حِیَاطِ نِشَسَه بِی کِه گَنِیْزِی اومَه طِیْشِ
 وَ گُت: «بِتِ هَمِ بِی عِیْسِی جَلِیْلِی بَبِیِی!» °۲۰ اَمَّا وَ مِنه حَضُورِ هَمَه حَاشَا کِه وَ
 گُت: «نُوْنُمِ چِه اِیْگِی!» °۲۱ اوسِه رَتِ وَ طَرَفِ دَرِ حِیَاطِ او حَوْنَه. وَ چِه کَنِیْزِی
 دَ وَ نَه دِی وَ وَ کَسَلِی کِه وَ چِه بَبِیْنِ گُت: «اِی مِرْدِ هَمِ بِی عِیْسِی نَاصِرِی بِی!»
 °۲۲ پَطْرَسِ اِی دَفَه هَمِ حَاشَا کِه، قَسَمِ حَه کِه «مِ اِی مِرْدِ نِیْشَنَاسُمِ.» °۲۳ بَعْدِ پِچِی،
 کَسَلِی کِه وَ چِه وَیْسَا یِه بَبِیْنِ، اومَنِ چَلُو وَ پَطْرَسِ گُتِن: «شَکِ نِیَارِیْمِ کِه تِ
 هَمِ یِکِی وَ شَاگِرْدِلِ وَنِی! وَ گَبِ زَیْنِتِ دِیَارَه جَلِیْلِی پِی!» °۲۴ اِی دَفَه پَطْرَسِ

شروع کہ و لعنت کِردَن خُش و قسم خَه که: «ای مرد نیشناسم!» هَمو دَقَه قروس بُنگ دا. ^{۷۵} اوسه پطرس گپِل عیسی و حوشش اومَه که گُتَه بی: «نِهی بُنگِ قروس، سه دَقَه مِنه حاشا ایکنی!» پ پطرس زَه و دَر و زار زار گریوس.

۲۷

خودکشی یهودا

۱ وختی صُب وابی، تَموم کاهنلِ گپو وشیخَل جَم وابیین، بی یِک شُور کِردِن که عیسی نَه بکشین. ^۲ پ و نَه دَس بَسَه بُردِن و پیلاتس فرمُندار تحویل دان. ^۳ وختی یهودا، کسی که عیسی نَه تسلیم که، دی که عیسی نَه محکوم کِردِنه، و کِردَه خُش پشیمون وابی و سی سِکَه نقرَه نَه وِرگَرَدنا و کاهنلِ گپو و شیخَل و گُت: ^۴ «م گنا کِردُم و باعث و ابییم خین بی گنایی رتَه و ابو.» اما اونگل و ش گُتِن: «و ایما چه؟ خُت دونی!» ^۵ اوسه یهودا سِکَه یَلَه مِنه معبدِ خدا وردا ری زمین و رت و دَر و خَشَنه دار زَه. ^۶ اما کاهنلِ گپو سِکَه یَلَه و ری زمین جَم کِردِن و گُتِن: «جایز نی ای سِکَه یَل رتَه و ابو مِنه خزانه معبد، سی پِکَه پیل خینه.» ^۷ اوسه بی یِک شُور کِردِن، بی او پیل زمین کوزه گِرَلَه اِسَن تا ونَه قیرسون غریبه یَل کِن. ^۸ و هَمی خاطر او زمین هنی که هنی یَه و «زمین خین» معروفه. ^۹ و ای ترتیب، پیشگویِ ارمیای پیغمبر و حقیقت رسی که گُتَه بی: «اونگل او سی سِکَه نقرَه نَه و گِرُتِن، که قیمتی بی که عده ای و قوم اسرائیل ری و نَهان، ^{۱۰} و بی و زمین کوزه گِرَلَه اِسَن، هَمو طور که خداوند و م فرمایش کِردَه بی.»

محاکمه مِنه حضور پیلاتس

۱۱ عیسی مِنه حضور فرمُندار ویسا. فرمُندار و ش پُرسی: «مَه ت پادشاه یهودی؟» عیسی و ش جواب دا: «ت خُت پَنَه گُتی!» ^{۱۲} اما موقی که کاهنلِ گپو و شیخَل و عیسی اتهاملِ جورواجوری زَن، عیسی هیچ جوابی نَدا. ^{۱۳} پ پیلاتس و ش پُرسی: «نیشینی چَقَه چیللِ زیادی و صِدت شهادت ایین؟» ^{۱۴} اما عیسی حتی و یَه اتهام هَم جواب نَدا، طوری که فرمُندار مهلی تعجب که.

حکم قتل عیسی

۱۵ رسم فرمُندار یَه بی که موقی عید یَه زندانی نَه و خواس مردم آزاد کِنه. ^{۱۶} مِنه او موقع، زندانی مهلی معروفی و نوم باراباس مِنه حبس بی. ^{۱۷} موقی

که مردم جَم و ابیین، پیلاتس و شون پُرسی: «ایخیت کی نَه سیتون آزاد کُنم، باراباسه یا عیسی معروف و مسیحه؟»^{۱۸} پنه و ای خاطر گُت که دویس کاهنل گپو عیسی نَه و سَر حَسودی و ش تسلیم کَرینه. ^{۱۹} موقی که پیلاتس و جایگا قضاوت نَشسه بی، زَنش پیومی پسی که سیش، که: «تِ کاری بی ای مرد بی گنا نیاشته بو، سی پکه اَمرو خویی درموردش دییم که مَنه مهلی عذاب دا.»^{۲۰} اما کاهنل گپو و شیخَل، جمعیتَه وادار کَرین تا آزادی باراباس و مرگ عیسی نَه بخوان. ^{۲۱} پ وختی فرمُندار پُرسی: «کویکی و ای دتا نَه سیتون آزاد کُنم؟» جمعیت گُتن: «باراباس.»^{۲۲} پیلاتس پُرسی: «پ بی عیسی معروف و مسیح چه کُنم؟» هَمشون گُتن: «و صلیبش کُن!»^{۲۳} پیلاتس پُرسی: «سیچه؟ مه چه بدی کَریده؟» اما اونگل بلندتر قیره زَن: «و صلیبش کُن!»^{۲۴} وختی پیلاتس دی که د تلاش کَردن فیده نیاره و حتی ممکنه شورش و ابو، او خواس و دسلِشه در برابر مردم شَس و گُت: «م و خین ای مرد بَری یم. ختون دونیت!»^{۲۵} مردم همه مینه جواب گُتن: «خین ای مرد و نی ایما و اولادل ایما بو!»^{۲۶} اوسه پیلاتس، باراباس سیشون آزاد که و عیسی نَه دا تا شلاقش بَرین و و صلیبش کِن.

مَخسَره کَردن عیسی

^{۲۷} سربازل پیلاتس، عیسی نَه و حیاط کاخ فرمُندار بُردن و تموم سربازل دورش جَم و ابیین. ^{۲۸} اونگل عیسی نَه لخت کَرین، و قَبایی بُنوش و وِرش کَرین و ^{۲۹} تاجی و خار بافتن و نَهان و ری سَرش و چویی دان و دَس راسش. اوسه در برابر عیسی زونی ایزن، بی مخسَره کَردن ایگُتن: «دروود و پادشاه یهود!»^{۳۰} و ش تُفگه ورایدان، چو نَه و دَسش اییسن و ایزن مینه سَرش. ^{۳۱} بعد پکه و نَه مخسَره کَرین، قَبانه و وِرش در اُردین و جومه خَشه کَرین وِرش. اوسه و نَه بُردن و دَر تا و صلیبش کِن.

مصلوب و ابیین عیسی

^{۳۲} هَمطور که ایرتِن، مردی نَه دیین و نوم شمعون و مردِمون قیروان، و نَه واداشتن صلیب عیسی نَه بُیره. ^{۳۳} وختی و چیی رَسیین و نوم جلجتا، که و معنی جُمجه یه، ^{۳۴} و عیسی شراب قاطی و ابییَه بی زردو دان. وختی عیسی و نَه مَره که، نَخواس بَخره. ^{۳۵} بعد پکه عیسی نَه و صلیب گَشیین، سی بَهر کَردن جومه ییش، مابین خَشون فِش بسن ^{۳۶} و اوسه سی ناتوریش نَشین وُچه. ^{۳۷} بالی سَرش ری صلیب ای اتهامه نوشتن: «پنه عیسی، پادشاه یهودی یل.»^{۳۸} دتا رازن هم باش و صلیب و ابیین، یکی و دَس راس و پکیده و دَس چپ

عیسی. ^{۳۹} رَگَدْرَل سَرشَوْنَه تکون ایدان، بی دشمن ^{۴۰} ایگنن: «ای ت که ایخواسی معبد بَرُمبَنی و سه روزَه ونه دِبَارَه بسازی، خَتَه نجات بییه! آر کر خدایی و صلیب بیو دومن!» ^{۴۱} کاهنل گپو و معلم تورات و شیخل هم مَخَسَرَش ایگردن، ایگنن: ^{۴۲} «باقی نه نجات دا، اما نیتَره خَشَه نجات بییه! آر و پادشاه اسرائیله، پ بلیت ایسه و صلیب بیا دومن تا وش ایمون بیاریم. ^{۴۳} و خدا توکل داره؛ پ آر خدا دوشیش داره، ایسه خدا نجایش بییه، سی یکه و گت، م کر خدایم!» ^{۴۴} او دتا رازن هم که بی عیسی ری صلیب ببین، وش بی حرمتی ایگردن.

مرگ عیسی

^{۴۵} و ساعت دوازَه ظهر تا سه بعدظهر، تاریکی تموم او دیار گرت. ^{۴۶} زنگ ساعت سه بعدظهر، عیسی بی صیپی بلند قیره زه: «ایلی، ایلی، لَمَا سَبَقْتَنی؟» یعنی «ای خدی مو، ای خدی مو، سیچه منه تنا نهی؟» ^{۴۷} په پاره ای و حاضرین وختی پنه اشفتن، گنن: «ایلیای پیغمبر صیا ایکنه.» ^{۴۸} یکی و اونگل درجا دویس و آبری آورد، ونه پُر که و شراب ترشییه و نها سر چویی و بُرد طی دهن عیسی تا بحرِه. ^{۴۹} اما بقیه گنن: «بلیت، تا بینیم مه ایلیا و نجایش ایا؟» ^{۵۰} عیسی پدغه بی صیپی بلند قیره ای زه و روح خَشَه تسلیم که. ^{۵۱} همو دغه، پرده محراب معبد خدا و بالا تا دومن د گل وابی. زمین دَکس و بردل اشگین. ^{۵۲} قبرل واز وابی و پکلی و ایموندارل خدا که مُرده ببین، زنده و ابیین. ^{۵۳} اونگل و قبرل دراومن و بعد زنده و ابیین عیسی، رتن و شهر مقدس اورشلیم و خَشونه و عده زیادی و مردم نشون دان. ^{۵۴} وختی فرمُنده سربازل و گسلی که مأمور ناتوری و عیسی ببین، زمین لرزه و تموم ای چبیله دبیین، زله تَرَک و ابیین، گنن: «وراسی و کر خدا بی.»

^{۵۵} پکلی و زتلی که عیسی نه خدمت ایگردن و دین عیسی و جلیل اومیه ببین هم، وچه حضور داشتن و دیرادیر سیل ایگردن. ^{۵۶} ملاشون مریم مجدلیه و مریم دی یعقوب و یوسف، و هم دی گُزل زبدی ببین.

دفن عیسی

^{۵۷} تنگ پسین، مردی پیلدار و مَریمون رامه، و نوم یوسف، که خُش شاگرد عیسی و ابییه بی، ^{۵۸} رت طی پیلاتس و جنازه عیسی نه خواس. پیلاتس دستور دا که جنازه نه وش ببین. ^{۵۹} یوسف جنازه نه وگرت، منه پارچه کتون پاکی پیچنا ^{۶۰} و نها منه مقبره تازه ای که سی خُش منه برد تراشیه بی، و برد گپویی تر دا دم در مقبره و رت. ^{۶۱} مریم مجدلیه و اویکی مریم هم وچه

ناتورل مقبره

^{۶۲} صَبَاش، که بعد «روز تهیه» بی، کاهنل گپو و عالِمَل فرقه فریسی جَم و ابیین طی پیلاتس و گتین: ^{۶۳} «ای آقا! و یای داریم که او دَغَلکار وختی زنده بی، ایگت، "بعد سه رو زنده ایابوم." ^{۶۴} پ دستور بییه مقبره نه تا روز سوم ناتوری کین، نکهه شاگردلش بیان، جنازه نه بذرَن وُ و مردم بگن که و و مُردیل زنده و ابییه، که و ای صورت، ای دَغَلکاری آخِر و دَغَلکاری اَوَل بَدَنَر ایابو.» ^{۶۵} پیلاتس و شون جواب دا: «ایشا ختون سربازل ناتور داریت. بریت و هرطور که صلاح دونیت، و ش محافظت کنیت. ^{۶۶} پ رَتِن و برِد مقبره نه مُهروموم کَرِین و ناتورلی نهان وُچه تا و مقبره محافظت کین.

۲۸

زنده و ابیین عیسی

^۱ بعد روز سَبَات، منه شَقَقِ اَوَلین روز هفته، مریم مجدلیّه و اویکی مریم بی یک سی دیین مقبره رَتِن. ^۲ په دَفَه زمین لرزه سَختی اومَه، سی پکه یکی و فرشته یَلِ خداوند و آسمون اومَه دومِن و رَت و طرف مقبره و بَرَد و چلوش تِر دا اولت و نِشَس سَرِش. ^۳ ری او فرشته می برِقِ آسمون پرچ ایزه و جومش می برف، سَفی بی. ^۴ ناتورل و زلی ایدکسین و می مُرده اُفتان و ری زمین! ^۵ اوسه فرشته و زَنَل گت: «زَلتون مَرَه! دوئم که و دین عیسی مصلوب ایگردیت. ^۶ و نَوِیچِنَه، سی پکه همطور که خُش گتَه بی، زنده و ابییه! بیبیت و جیی نه که و خوسییَه بی، پوینیت، ^۷ و فوراً بریت و و شاگردلش بگیت که "و مُردیل زنده و ابییه و نهی ایشا ایزه و شهر جلیل و وُچه و نه ایبیینیت." سی کنیت! م و ایشا گنم!» ^۸ پ زَنَل بی ترس و شایی زیاد، فوراً و مقبره رُونَه و ابیین و چکسین و طرف شاگردل تا ای اتفاقه و شون خَوَر ببین. ^۹ په دَفَه عیسی باشون روبرو و ابی و گت: «سلام و ایشا بو!» زَنَل اومَن چلو اُفتان و پایش، و نه پرستش کَرِین. ^{۱۰} اوسه عیسی و شون فرمایش که: «زَلتون مَرَه! بریت و و ککایلم بگیت که بَرَن و جلیل. وُچه منه ایبیین.»

گزارش ناتورل

^{۱۱} هَنی زَنَل مِنْه رَه ببین، که عِدَه ای و ناتورل رَتِن و شهر، تَموم اتفاقه و کاهنل گپو گزارش دان. ^{۱۲} کاهنل گپو هم بعد پکه شیخله دیین و باشون شور

کِردن، و سربازل پیلِ زیادی دان، ^{۱۳} و گئین: «و مردم بگیت، شاگردِ عیسی شبانه اومن و موقی که ایما و خور بییم، جنازشه دزیین.» ^{۱۴} آر ای خور و گوش فرمندان برسیه، ایما خمون و نه قانع ایکنیم تا سیتون مشکلی پیش نیا.» ^{۱۵} ناتورل پیله اسن و طبق آنچه وشون گته واییه بی عمل کِردن. و ای داستان هنی که هنی یه مابین یهودی یل گته ایابو.

مأموریت گپو

^{۱۶} اوسیه او یازه شاگرد رتین و جلیل، سر کویی که عیسی وشون فرمایش کِرده بی. ^{۱۷} وختی عیسی نه وچه دیین، و نه پرستش کِردن. اما یه پاره ایشون شک کِردن. ^{۱۸} اوسیه عیسی اومه نزننگ و وشون فرمایش که: «تموم اقتدار منه آسمون و زمین و م دایه واییه. ^{۱۹} پ بریت و تموم قومله شاگرد م کنیت و اونگله و نوم بو، گر و روح القدس تعمد بییت ^{۲۰} و وشون تعلیم بییت که هر آنچه و ایشا دستور دایمه، و جا بیارن. مطمئن بییت، ایسه م همیشه تا آخر ای دنیا باتونم!»

